

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ετος 60 - Τεύχος 23

(Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1991)

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

* Β. Σ. Τρίχου: Η Αποσύνδεση της Α.Τ.Ε. από
Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις	129
* Κ. Α. Παπαγεωργίου: Ανάγκη Στρατηγικής για τους
Ελληνικούς Αγροτικούς Συνεταιρισμούς	135
* Ζ. Δημητριάδη - Κ. Ουσταπασίδη: Η εφαρμογή
Συστημάτων Αξιολόγησης Προσωπικού Κινήτρων
και Αμοιβών σε Ελληνικές Συνεταιριστικές
Οργανώσεις και Επιχειρήσεις	143
* Θέσεις - Απόψεις	159
* Νέα Βιβλία	165
* Εκείνοι που φεύγουν: Φωτεινή Θ. Τζωρτζάκη	170
* 20 χρόνια από το θάνατο του Θ. Τζωρτζάκη	171
* Ειδήσεις Αγροτικές - Συνεταιριστικές	173
* Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού
Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (συνέχεια και τέλος)	179
-

ΑΦΗΣΤΕ ΣΕ ΜΑΣ ΤΟ... «ΜΠΑΛΑΚΙ»

Σήμερα δείτε το παιχνίδι της αγοράς με τα μάτια ενός παίκτη του γκολφ.

Από τη μια μεριά εσείς, από την άλλη οι ανταγωνιστές σας και στη μέση το σημείο πωλήσεων που είναι έτοιμο να δεχτεί το μπαλάκι του νικητή.

Ακόμα, φανταστείτε ότι «μπαλάκι» είναι το προϊόν σας, το κύρος σας και γιατί όχι όλη η διαφημιστική εργασία που απαιτείται.

Λοιπόν;

Πώς σκέπτεστε να αξιοποιήσετε το μπαλάκι;

Θα παίξετε μόνοι σας;

Θα το εμπιστευθείτε οπουδήποτε;

ή θα συνεργαστείτε μαζί μας;

Εμείς, αναλαμβάνουμε να το στείλουμε εκεί ακριβώς που χρειάζεται.

Στην επιτυχία!

ΣΥΝΕΔΙΑ Α.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΣΤΑΔΙΟΥ 10, ΑΘΗΝΑ 105 64 ΤΗΛ: 3232 147 - 3225 563 - 3231 963 - 3225 880 FAX: 3225 522

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 60 - Τεύχος 23

(Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1991)

Η ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ Α.Τ.Ε. ΑΠΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Έρευνα και Κρίσεις επί της διατάξεως του άρθρου 52
παρ. 1 του Νόμου 1892/1990

*Του Βασ. Σ. Τρίχου
Επίτιμου Νομικού Συμβούλου της ΠΑΣΕΓΕΣ*

Η παραπάνω διάταξη του άρθρου 52 παρ. 1 του Ν. 1892 της 31.7.1990 (Α. 101) «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» ορίζει ότι επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας να αποφασίσει την πώληση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο όλων ή μέρους των μετοχών της, οποιασδήποτε μορφής και είδους εταιρείας μετοχικού της ενδιαφέροντος. Η διάταξη εφαρμόζεται και σε όσες εταιρείες υπάρχει οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη ή περιορισμός στο ισχύον καταστατικό τους.

Στην πράξη, η άσκηση από την Α.Τ.Ε. του δικαιώματος που της παρέχεται με τη διάταξη αυτή, αναμφισβήτητα θα προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των Αγροτικών Συνεταιριστικών Εταιρειών, γιατί η διάταξη αναφέρεται συλλήβδην, σε όλες τις Εταιρείες που μετέχει η ΑΤΕ στο μετοχικό τους κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων και των Συνεταιριστικών Εταιρειών και των Κοινοπραξιών του Ν.Δ. 3874/58, καταργεί ισχύουσες διατάξεις του καταστατικού τους και το σπουδαιότερο, δεν θέτει κανένα περιορισμό στην επιλογή των αγοραστών των μετοχών της, και τούτο ερήμην των Συνεταιρικών Οργανώσεων που μπορεί να είναι και ανταγωνιστές των δραστηριοτήτων της ίδιας της εταιρείας και των μετόχων της, Αγροτικών Συνεταιρικών Οργανώσεων κάθε βαθμού και των μελών, των αγροτών με δυσμενείς γι' αυτούς επιπτώσεις.

Επιπροσθέτως ερευνάται και αν η διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με όσα εκθέτουμε στη συνέχεια, είναι σύμφωνη με το ισχύον Σύνταγμα του 1975. Το άρθρο 93 παρ. 4 του Συντάγματος αναγνωρίζει στα Δικαστήρια την αρμοδιότητα να ελέγχουν τη συνταγματικότητα των νόμων, τα οποία υποχρεούνται να μην εφαρμόζουν νόμο, το περιεχόμενο του οποίου αντίκειται προς το Σύνταγμα.

Αν κατά την πορεία εφαρμογής της διάταξης αυτής, ανακύψει αμφισβήτηση για τη συνταγματικότητα αυτής, από οποιονδήποτε που θα έχει έννομο συμφέρον, και ήθελε κριθεί ως αντισυνταγματική, τότε η πώληση των μετοχών που θα έχει γίνει βάσει αυτής, θα είναι άκυρη ως απαγορευόμενη εκ του καταστατικού της εταιρείας. Εκ του λόγου αυτού δεν θα υφίσταται και έγκυρη μετοχική σχέση του νέου μετόχου, ο οποίος θα στερείται και του απορρέοντος εξ αυτής δικαιώματος ψήφου στη γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας.

Οι παραπάνω επισημάνσεις, σε συσχέτισμό με το νομικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία των Συνεταιρικών Εταιρειών, αρκούν για να κριθεί η εν λόγω διάταξη ως αντισυνεταιριστική και να ελεγχθεί η συνταγματικότητά της.

Συγκεκριμένα:

Α. Είναι γνωστό ότι οι Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις κατά τη μεταπολεμική περίοδο, για μεγαλύτερη ελευθερία και ευκινησία στις δραστηριότητες και εργασίες τους από όσο είχαν υπό τη νομική τους μορφή του Ν. 602/1914 «περί συνεταιρισμών», προχώρησαν σε νέες οργανωτικές μορφές συνεργασίας μεταξύ τους και δη στη μορφή της ανώνυμης εταιρείας που εξασφαλίζει ελεύθερες κινήσεις στις εργασίες της, ανεξαρτησία, ταχύτητα στις συναλλαγές και τόλμη στη λήψη των αποφάσεων των οργάνων τους, με διατήρηση όμως του συνεταιριστικού τους χαρακτήρα αναλλοίωτου (μετοχές ονομαστικές, μη μεταβιβάσιμες σε τρίτους, παρά μόνο σε Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, απαγόρευση συγκέντρωσης μετοχών σε ένα μέτοχο πλέον του 20% του συνόλου των μετοχών κλπ.).

Έτσι από ετών, ύστερα από σχετικές γνωμοδοτήσεις Καθηγητών και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Γνωμ. Καθηγητών Δημ. Καλιτσουνάκη και Αριστ. Σίδερη, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. (Ολ.) Γ. 574/1950) καθιερώθηκε στις Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις η μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας και έκτοτε έχουν συσταθεί πολυάριθμες τέτοιες Συνεταιριστικές Εταιρείες, οι οποίες τυπικά είναι εταιρείες, ουσιαστικά όμως είναι Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Γι' αυτό πλείστες ρυθμίσεις που αναφέρονται σε θέματα των Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, εφαρμόζονται και επί παρόμοιων θεμάτων των συνεταιρικών εταιρειών (Απόσβεση οφειλών των βάσει του ΑΝ 454/1968. Εφαρμογή για το προσωπικό τους του Κανονισμού Υπηρεσιακής κατάστασης Προσωπικού Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Υπαγωγή του Προσωπικού τους στην ασφάλιση του ΤΣ και ΕΑΠΓΣΟ βάσει του άρθρου 5 του Ν. 4497/66 (ΣΕ 4875 και 4876/1988 ΕΔΚΑ Τόμος ΛΑ' (1988) σελ. 299). Αποκατάσταση των υπαλλήλων των που απολύθηκαν κλπ. υπό του στρατιωτικού καθεστώτος της 21.4.1967, βάσει της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 1 εδ. ια του Ν.Δ 76/1974 κλπ.).

Εξάλλου, η Α.Τ.Ε., όπως ορίζει το άρθρο 1 του Ν. 4332/1929, το οποίο εκύρωσε την περί συστάσεως και λειτουργίας αυτής σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, αποτελεί κρατικό τραπεζιτικό οργανισμό κοινωφελούς χαρακτήρα, σκοπόν έχοντα την ενάσκηση της αγροτικής πίστεως υπ' όλας αυτής τας μορφάς, την ενίσχυση της συνεταιριστικής οργανώσεως και τη βελτίωση των όρων της διεξαγωγής των γεωργικών εν γένει εργασιών και συναφών συναλλαγών.

Για την πραγμάτωση του ευρύτατου αυτού σκοπού εκδόθηκαν τα παρακά-

τω Νομοθετικά Διατάγματα:

α) Το Ν.Δ. 3874 της 29.10.1958 «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης ενίων των περί Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος κλπ. κειμένων διατάξεων (ΦΕΚ Α. 176). Με τη διάταξη του άρθρου 8 αυτού προστέθηκαν τέσσερα υπεδάφια υπ' αριθ. 1 έως 4 στο εδάφιο θ' της παρ. 5 του άρθρου 1 του Ν. 4332/29. Σύμφωνα μ' αυτές τις διατάξεις, μπορεί η Ατε μετά από απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου και ύστερα από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Συντονισμού και Γεωργίας, «να συμμετέχει εις κοινοπραξίες συνιδιοκτησίας και συνεκμεταλλεύσεις γεωργικών, βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, επεξεργασίας, συντηρήσεως και διαθέσεως γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασικών, αλιευτικών, βιοτεχνικών και λοιπών αγροτικών προϊόντων και ειδών, ιδρυομένης εν συνεργασία μετά Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων παντός βαθμού μορφής και είδους, ή μετ' άλλων Οργανισμών ή Οργανώσεων με παρεμφερείς σκοπούς». Οι Κοινοπραξίες αυτές συνιστώνται με ιδιωτικό έγγραφο και αποκτούν νομική προσωπικότητα, με τη δημοσίευση του καταστατικού τους στο Πρωτοδικείο της έδρας τους. Από τις ίδιες διατάξεις ορίζεται η πώληση μέρους ή του όλου της μερίδας στο Κεφάλαιό τους υπό των κοινοπρακτούντων, μόνο μεταξύ αυτών. Προς τρίτους μεταβίβαση απαγορεύεται ρητά («... ούσης ακύρου πάσης τοιαύτης προς τρίτους»). Με μεταγενέστερη συμπλήρωση της διατάξεως αυτής που έγινε με το άρθρο 16 του Ν. 4087/60 ορίστηκε ότι η απαγόρευση πώλησής μέρους ή ολόκληρης της μερίδας στο Κεφάλαιο υπό των Κοινοπρακτούντων σε τρίτους (άρθρο 8 παρ. 2 ΝΔ 3874/1958) δεν ισχύει, προκειμένου για πωλήσεις των λοιπών κοινοπρακτούντων μερών εκτός της Τραπέζης, εάν η πώληση αυτή γίνεται σε άλλες Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις ή άλλους Οργανισμούς ή Ιδρύματα με όμοιες επιδιώξεις. Σε περίπτωση τέτοιας μεταβίβασης ο αγοραστής υποκαθίσταται αυτοδίκαια στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πωλητού ως κοινωνού στην Κοινοπραξία. Έτσι, η θύρα για συμμετοχή στις Κοινοπραξίες αυτές βάσει της παραπάνω διατάξεως ήταν ανοικτή μόνο για τις Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

β) Το Ν.Δ. 4087/25/28/29 Ιουλίου 1960 «περί ιδρύσεως εταιρείας εξαγωγής ίδια νωπών γεωργικών προϊόντων, διευκολύνσεις της διαχειρίσεως πορτοκαλιών, συμπληρώσεως του τεχνικού εξοπλισμού της χώρας, αξιοποίησης της γεωργικής παραγωγής και συμπληρώσεως της περί ΑΤΕ νομοθεσίας» (ΦΕΚ Α 111). Με τη διάταξη του άρθρου 8 του Νομοθετικού αυτού Διατάγματος επιτρέπεται στην Α.Τ.Ε., ύστερα από έγκριση του Υπουργού Γεωργίας, να ιδρύει με τις Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, Γεωργικούς Οργανισμούς ή Ιδρύματα ή Ιδιωτικές επιχειρήσεις και ιδιώτες, εταιρείες οιασδήποτε μορφής που έχουν ως σκοπό τους την ίδρυση και εκμετάλλευση γεωργικών βιομηχανιών και την προαγωγή της αγροτικής οικονομίας γενικά. Στις εταιρείες αυτές, όπως ορίζει η διάταξη αυτή, η Α.Τ.Ε. συμμετέχει τουλάχιστον στο 51% του Κεφαλαίου. Κατ' εξαίρεση όμως μπορεί η Α.Τ.Ε. να συμμετέχει στις εταιρείες αυτές κατά ποσοστό κατώτερο του 51% μόνον κατόπιν έγκρισής του Υπουργικού Συμβουλίου. Με την ίδια διάταξη ορίζεται επίσης ότι και στις περιπτώσεις των εταιρειών αυτών, έχει ανάλογη εφαρμογή η παρ. 4 του άρθρου 4 του ίδιου Ν.Δ. Κατά τη διάταξη αυτή (άρθρ. 4 παρ. 4) οι μετοχές των ιδρυομένων εταιρειών δεν είναι μεταβιβάσιμες. Κατ' εξαίρεση οι μετοχές τις οποίες θα αποκτήσουν οι γεωργι-

κές συνεταιριστικές οργανώσεις μπορούν να μεταβιβαστούν ύστερα από έγκριση του Διοικ. Συμβουλίου της Εταιρείας σε άλλες Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Στις εταιρείες αυτές ο Υπουργός Γεωργίας ασκεί εξουσία εποπτείας και ελέγχου (άρθρο 7 ΝΔ 4087/60) χωρίς να θίγεται η δικαιοδοσία που έχει σ' αυτές ο Υπουργός Εμπορίου.

Από την παραπάνω διάταξη του άρθρου 8 του ΝΔ 4087/60 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 αυτού, του άρθρου 8 του ΝΔ 3874/58, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ΝΔ 4087/60, σαφώς προκύπτει ότι η συμμετοχή των γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων στις εταιρείες που προβλέπει το νομοθέτημα αυτό δεν είναι τυπική, αλλά ουσιαστική, γιατί μόνο μ' αυτή νομιμοποιείται η σύστασή τους και αποκτούν τις ιδιαιτερότητες που προβλέπει ο Νόμος με τις παραπάνω διατάξεις στη λειτουργία τους.

Και οι δύο παραπάνω κατηγορίες οργανώσεων (Κοινοπραξίες και Ανώνυμες Εταιρείες) που συνιστώνται βάσει του άρθρου 8 του ΝΔ 3874/1988 και του άρθρου 8 του ΝΔ 4087/1960 έχουν κοινούς σκοπούς, που ταυτίζονται με τις δραστηριότητες των Συνεταιριστικών Οργανώσεων, κυρίως στις μεταποιητικές και εμπορικές τους εργασίες. Οι εγκαταστάσεις τους βρίσκονται και λειτουργούν κατά κανόνα στον παραγωγικό χώρο των μετόχων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, έχουν μ' αυτές κοινά χαρακτηριστικά και οι διέπουσες αυτές διατάξεις εξασφαλίζουν τη λειτουργία τους, συνοχή, ενότητα και μόνιμο αρμονικό δεσμό της ΑΤΕ με τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, μεριδιούχους ή μετόχους αυτών. Απώτερος δε σκοπός και των δυο νομοθετημάτων είναι τόσο τα μερίδια στις Κοινοπραξίες, όσον και οι μετοχές στις Ανώνυμες Εταιρείες της ΑΤΕ να περιέλθουν συν τω χρόνω στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Αναφέρθηκε στα παραπάνω για να γίνει αντιληπτό ότι η συμμετοχή αναγκαστικά τρίτων σ' αυτές και με σκοπούς κερδοσκοπικούς, ως προβλέπει η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 52 του Ν. 1892/1990, διασπά τον πυρήνα της υπόστασής τους (συμμετοχή Α.Τ.Ε.), αλλοιώνει τη φυσιογνωμία τους έναντι των τρίτων, καταργεί την ανεξαρτησία και την αυτοτέλειά τους και την από το Σύνταγμα ρητά καθιερωμένη αυτοδιοίκησή τους. Οι συνέπειες αυτές και ενδεχομένως και άλλες, εύλογο είναι να προκαλέσουν δυσλειτουργία στις εργασίες τους. Εξάλλου, με ενδεχόμενο τον κίνδυνο της διάλυσής τους, η διάταξη αυτή, που διευκολύνει την ΑΤΕ ν' αποδεσμευθεί από τις Οργανώσεις αυτές σε μια περίοδο που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, κατά τρόπον μάλιστα που θ' αποβεί σε βάρος των εταίρων της, των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, που κι αυτές βρίσκονται σε οικονομική κρίση, δεν ανταποκρίνεται στη δεοντολογία της μακροχρόνιας συνεργασίας αυτής με τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανέκυπταν καθημερινά στη ζωή των αγροτών και των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Η συνεργασία δε αυτή, δεν επηρεαζόταν από πολιτικές διαμάχες και γινόταν ανεξάρτητα από πολιτικές πεποιθήσεις και με απόλυτη προσήλωση και των δυο μερών στις θεμελιώδεις συνεταιριστικές αρχές (της αυτοδιοίκησης της αλληλέγγυας ευθύνης, της αυτευθύνης, της ανεξαρτησίας, υλικής και ηθικής) επί των οποίων βασίζεται κάθε συνεταιρισμός και η εσωτερική συνοχή του και γενικά η σε όλους τους βαθμούς συνεταιριστική οργάνωσή του.

Επιπροσθέτως, τόσο η Κοινοπραξία του Ν. 3874/1958 όσο και η Ανώνυμη

νυμη Εταιρεία του άρθρου 8 του Ν. 4087/1960 προς επίτευξη το καταστατικού του σκοπού, αναπτύσσουν οικονομικές δραστηριότητες που λειτουργούν στη σφαίρα της ελεύθερης οικονομίας και του ανταγωνισμού και σε επιχειρήσεις οργανωμένες, ως η επιχείρηση νοείται από την επιστήμη, δηλαδή το σύνολο πραγμάτων, δικαιωμάτων, πραγματικών καταστάσεων ή σχέσεων, το οποίο σύνολο αποτελεί οργανωμένη οικονομικά ενότητα γύρω από το πρόσωπο του φορέα της. Στις επιχειρήσεις τους αυτές έχουν γίνει σοβαρές επενδύσεις κυρίως σε ακίνητες εγκαταστάσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές ως περιουσία ανήκουν μεν στο νομικό πρόσωπο, σύμφωνα όμως με τις διέπουσες αυτές διατάξεις θα περιέλθουν συν τω χρόνω στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις ως μεριδιούχους ή μετόχους αυτών. Με την πώληση των μετοχών κλπ. της ΑΤΕ σε οιοδήποτε πρόσωπο φυσικό ή νομικό, ματαιώνεται η προσδοκία αυτή. Εκτός από αυτό, μέρος των επενδεδυμένων με οικονομικές θυσίες των ιδίων, κεφαλαίων, θα καρπωθούν οι νέοι μέτοχοι.

Οι παραπάνω παρατηρήσεις και κρίσεις δεν ανατρέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 59 παρ. 2 του Ν. 1541/1985, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 28 του Ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178Α), η οποία ορίζει ότι «οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις μπορούν να συστήσουν με φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνο Ανώνυμες Εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και κοινοπραξίες του Ν. 3874/58 ή να συμμετάσχουν σε ήδη συσταθείσες.

Η διάταξη όμως αυτή, αναγνωρίζει την αυτοδιοίκηση των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, που με απόφαση των αρμόδιων οργάνων τους και με τη διαδικασία που ορίζει το καταστατικό τους θα προχωρήσουν στις παραπάνω ενέργειες, εφόσον θα εξυπηρετούνται τα συμφέροντα των ιδίων και των μελών των.

Από τα παραπάνω προκύπτει και σαν συμπέρασμα εξάγεται ότι η διάταξη του άρθρου 52 παρ. 1 του Ν. 1892/90 σε συνδυασμό προς τις διατάξεις του ΝΔ 3874/58 και 4087/60 και του Ν. 1541/1985 για τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, παραβιάζει ευθέως και αδικαιολόγητα τις θεμελιώδεις, διεθνώς ανανωρισμένες, συνεταιριστικές αρχές και εύλογα θεωρείται ως αντισυνεταιριστική.

Β. Η αυτή διάταξη, σύμφωνα με τα παραπάνω, ελέγχεται και ως αντισυνεταιριστική, ως αντιβαίνουσα στις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1-3, 17, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 106, 25 παρ. 3 και του άρθρου 4 παρ. 1. Επ' αυτών θα αναφερθούμε στην αντίθεσή της στο άρθρο 12 παρ. 5 του Συντάγματος που άπτεται του χαρακτηρισμού της ως αντισυνεταιριστικής.

Ο νομοθέτης με τα ΝΔ 3874/29/29.10.1958 «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης ενίων των περί Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος κλπ. κειμένων διατάξεων» (άρθρο 8) και 4087/28/29 Ιουλίου 1960 «περί ίδρύσεως εταιρείας εξαγωγής, ίδια νωπών γεωργικών προϊόντων, διευκολύνσεις της διαχειρίσεως πορτοκαλιών, συμπληρώσεως των τεχνικών εξοπλισμών, αξιοποίησεως της γεωργικής παραγωγής και συμπληρώσεως της περί ΑΤΕ νομοθεσίας», έχοντας υπόψη του τη σπουδαιότητα και το ρόλο των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων στον τομέα της αγροτικής οικονομίας και ίδια στην αξιοποίηση της γεωργικής παραγωγής των μελών τους, στο

στάδιο της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων θέσπισε ειδικές προς αυτές διατάξεις έναντι των κοινών διατάξεων που διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των ανωνύμων και προσωπικών εταιρειών. Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στους όρους και τις προϋποθέσεις συστάσεως και λειτουργίας υπ' αυτών Κοινοπραξιών και Ανωνύμων εταιρειών με συμμετοχή της Αγροτικής Τραπεζής της Ελλάδος. Βασικός όρος λειτουργίας τους μεταξύ άλλων, είναι και η απαγόρευση γενικά μεταβίβασης μεριδίων Κοινοπραξιών και μετοχών Ανωνύμων Εταιρειών σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Οι διατάξεις των πιο πάνω ΝΔ αναφέρονται στη σύσταση και λειτουργία των εν λόγω Κοινοπραξιών και Ανωνύμων Εταιρειών. Αυτές έχουν ενσωματωθεί με τροποποίηση στο Καταστατικό της ΑΤΕ. Επίσης, οι διατάξεις των καταστατικών των Κοινοπραξιών και των Ανωνύμων Εταιρειών που έχουν συσταθεί και λειτουργούν βάσει των ως άνω ΝΔ είναι εναρμοσμένες μ' αυτές.

Οι ειδικές αυτές διατάξεις στο περιεχόμενό τους, αποτελούν σαφή εκδήλωση της μέριμνας του Κράτους για την ανάπτυξη των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και επιβεβαίωση της προς τούτο επιταγής του Συντάγματος του 1975, το οποίο στην παρ. 5 του άρθρου 12 ορίζει ότι «οι πάσης φύσεως γεωργικοί και αστικοί συνεταιρισμοί αυτοδιοικούνται κατά τους όρους του νόμου και του καταστατικού τους, τελούντες υπό την προστασία και εποπτεία του Κράτους, υποχρεωμένου να μεριμνά δια την ανάπτυξη αυτών.

Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 52 του Ν. 1892/90 κατά την άποψή μας ανατρέπει εκ βάθρων την προστασία που εξασφαλίζουν οι ειδικές αυτές διατάξεις για την ανάπτυξη των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ως θεσιπίζουσα διαδικασία υποκαταστάσεως της ΑΤΕ, ενεργού μεριδιούχου στις εν λόγω Κοινοπραξίες και Εταιρείες, η οποία έχει σκοπούς ταυτιζόμενους με τις επιδιώξεις των οργανώσεων αυτών (μή κερδοσκοπικών), με άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με μοναδικό σκοπό την επιδίωξη επιτεύξεως κέρδους από τη συμμετοχή του αυτή. Παράλληλα η διάταξη αυτή νοθεύει την εκ του Συντάγματος ρητά καθιερούμενη από αυτό, αυτοδιοίκηση των συνεταιρισμών (γεωργικών και αστικών).

Η διάταξη προσκρούει καταφανώς στο άρθρο 12 παρ. 5 του Συντάγματος του 1975 και ως αντισυνταγματική είναι άκυρη.

Το Εθνικό συμφέρον επιβάλλει ν' αναζητηθούν άλλες προσφορότερες λύσεις στο πρόβλημα που απασχολεί την ΑΤΕ και τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συνεργασίας μεταξύ τους, όπως συνέβηκε στο παρελθόν.

Μετά την ψήφιση του Νόμου 1914/90 «εκουγχρονισμός και ανάπτυξη του Δημόσιου τομέα και της κεφαλαιαγοράς, φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις», που προβλέπει στο άρθρο 26 αυτού την μετατροπή της ΑΤΕ σε Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία και στο άρθρο 27 τροποποιήσεις στο καταστατικό της. Η συνεργασία αυτή ΑΤΕ και Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, στην περίοδο των ουσιαστικών μεταβολών που επέρχεται στην ΑΤΕ είναι περισσότερο αναγκαία για να διασφαλισθεί η βιωσιμότης των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και της ΑΤΕ.

ΑΝΑΓΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Του Κ. Α. Παπαγεωργίου

Ο στρατηγικός σχεδιασμός αποτελεί για τις επιχειρήσεις μια συνήθη και αναγκαία διαδικασία προσέγγισης των στόχων, παίρνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Είναι συνεπώς εξίσου αναγκαίος για τους συνεταιρισμούς, αφού, παρά τις οποιεσδήποτε διαφορές τους από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί αποτελούν επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, που οφείλουν να είναι ανταγωνιστικές για να μπορέσουν να επιβιώσουν.

Στην Ευρώπη κατά τα τελευταία χρόνια, ανάμεσα στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα έχει τοποθετηθεί ο τομέας της Κοινωνικής Οικονομίας (Economie Sociale), στον οποίο εντάσσονται οι συνεταιρισμοί και τα ταμεία από το γεγονός ότι είναι συλλογικοί φορείς που παράγουν οφέλη για τα μέλη τους από την συνεργασία μεταξύ τους. Για να παραγάγουν όμως αυτά τα οφέλη, από επιχειρηματική άποψη οφείλουν να είναι ανταγωνιστικοί προς τους ιδιωτικούς. Η κατάταξη των συνεταιρισμών στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας δεν πρέπει να παρανοηθεί, όπως έγινε στη χώρα μας στο παρελθόν που οι συνεταιρισμοί χρησιμοποιήθηκαν από το Κράτος ως φορείς κοινωνικής φύσεως παροχών.

Η ανάγκη των συνεταιρισμών να είναι ανταγωνιστικοί στην αγορά τους οδηγεί στη χρησιμοποίηση των ίδιων μεθόδων που χρησιμοποιούν και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Στο παρελθόν, η εύλογη ευθύνη των συνεταιρισμών να σχεδιάζουν τη μακροχρόνια πορεία τους, είχε στις περισσότερες περιπτώσεις ατονίσει. Ο μεγαλύτερος όγκος των εργασιών των συνεταιρισμών αφορούσε σε εργασίες στις οποίες υπήρχε άμεση ή έμμεση εμπλοκή του Κράτους, όπως στην αγροτική πίστη, στην προμήθεια βασικών εφοδίων και για ορισμένη περίοδο στις εξαγωγές. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις, το Δημόσιο ώθησε τους συνεταιρισμούς σε παρεμβάσεις στην αγορά των γεωργικών προϊόντων (όπως π.χ. μετά το πυρηνικό ατύχημα του Τσερνομπίλ, αλλά και σε άλλες περιπτώσεις), που είχαν ως αποτέλεσμα την πρόκληση ζημιών στα οικονομικά των συνεταιρισμών και στη συσσώρευση χρεών, επειδή οι ζημιές αυτές

δεν καλύφθηκαν από το Δημόσιο, όπως είχε υποσχεθεί.

Η σχεδιαζόμενη αλλά και αναπόφευκτη πλέον αυτονομία των συνεταιρισμών τους βρίσκει σε μια δύσκολη φάση για πολλούς λόγους, από τους οποίους δύο είναι οι κυριότεροι:

- α) Ότι πριν από την αυτονομήσή τους, το Κράτος δεν φρόντισε να διευθετήσει τις εκκρεμότητές του έναντι των συνεταιρισμών και τις επιπτώσεις της προηγούμενης πολιτικής του. Κύρια χαρακτηριστικά τους είναι τα διογκωμένα χρέη και το υπεράριθμο προσωπικό που δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των συνεταιρισμών, και
- β) Ότι οι συνεταιρισμοί έχουν αποκτήσει λειτουργική δομή και νοοτροπία που ανταποκρίνεται στον μέχρι τώρα ρόλο τους, αλλά όχι με το ρόλο που είναι αναγκαίος στη σημερινή εποχή.

Χάραξη στρατηγικής σε συνεργασία με το Κράτος.

Με τα δεδομένα αυτά οι συνεταιρισμοί δεν είναι σε θέση να χαράξουν τη δική τους στρατηγική αυτόνομα. Χρειάζεται να διακρίνουν το μακροχρόνιο σχεδιασμό τους σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση πρέπει να επιτευχθεί η ομαλή απεμπλοκή τους από το Κράτος, ώστε να ακολουθήσει η δεύτερη φάση της αυτόνομης πορείας τους. Η συμμετοχή του Κράτους ακόμη και στο στρατηγικό σχεδιασμό των συνεταιρισμών κατά την πρώτη φάση είναι απαραίτητη, εφόσον οι χειρισμοί που πρέπει να γίνουν αφορούν κατά μεγάλο μέρος στο Κράτος και επιπλέον διότι υπάρχει ένα κοινό πεδίο ενδιαφέροντος. Αυτό είναι η απρόσκοπτη λειτουργία του γεωργικού τομέα.

Επειδή σε μια σύντομη εισήγηση δεν είναι δυνατό να παρουσιαστούν όλα τα στάδια ενός μακροχρόνιου σχεδιασμού, θα θιγούν στη συνέχεια ορισμένα σημεία που χρειάζεται να ληφθούν υπόψη κατά τον προσδιορισμό των στόχων και θα αναφερθούν μερικά στοιχεία διάγνωσης, χρήσιμα στην πρώτη φάση απεμπλοκής του Κράτους, ώστε να διαφανούν οι εναλλακτικές επιλογές.

1. Καθορισμός των στόχων

Για να καθοριστούν οι στόχοι των συνεταιρισμών απαιτείται να προηγηθεί μια διερεύνηση του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο θα αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους στο μέλλον. Το περιβάλλον αυτό δεν θα είναι πλέον το ελληνικό αλλά το Ευρωπαϊκό, αφού στα πλαίσια της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς δεν θα υπάρχουν εσωτερικά σύνορα με τα άμεσα ή έμμεσα εμπόδια που συνεπάγονται στη διακίνηση ανθρώπων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Συνεπώς, από το λόγο αυτόν και μόνο, ο ανταγωνισμός θα ενταθεί τόσο στο εξωτερικό, όσο και στην ελληνική αγορά με ωφελημένους τους καταναλωτές και τους ανταγωνιστικότερους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων. Είναι δε γνωστό ότι οι ελληνικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, λόγω του μικρού μεγέθους, της διασποράς, της γεωγραφίας κλπ., πολύ απέχουν από του να είναι από τις ανταγωνιστικότερες στην Ευρώπη.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί έχουν σκοπό να περιορίσουν αυτά τα μειονεκτήματα και να δώσουν στους μικροπαραγωγούς ορισμένα από τα πλεονεκτήματα του μεγάλου μεγέθους, όπως είναι η διαπραγματευτική δύναμη,

στα εφόδια και στα προϊόντα και οι οικονομίες κλίμακος.

Υπάρχουν όμως και άλλες εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο που θα επηρεάσουν την ελληνική γεωργία και κατ' επέκταση το ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσουν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί. Συνοπτικά μπορούν να αναφερθούν:

- α) Η αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που κατευθύνεται προς τον περιορισμό της στήριξης των γεωργικών προϊόντων, πιεζόμενη προς την κατεύθυνση αυτή και από τις συζητήσεις για επίτευξη συμφωνίας στα πλαίσια της GATT, και
- β) Οι εξελίξεις στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης με τη στροφή τους προς την οικονομία της αγοράς και με την υπογραφή «Ευρωπαϊκών Συμφωνιών» ή συμφωνιών σύνδεσης με την ΕΟΚ. Ως αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων είναι εύλογο να αναμένεται αφενός στροφή επενδύσεων και δαπανών του Κοινοτικού Προϋπολογισμού προς τις χώρες αυτές και αφετέρου ενεργοποίηση του λανθάνοντος μεγάλου παραγωγικού δυναμικού τους στη γεωργία. Ειδικά για τα μεσογειακά προϊόντα είναι εύλογο να αναμένεται αύξηση της ζήτησης εκ μέρους των χωρών αυτών με τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τις εξελίξεις αυτές είναι ότι η ελληνική γεωργία οφείλει να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά της στηριζόμενη κυρίως στις δικές της δυνάμεις και αξιοποιώντας τις δυνατότητες διαρθρωτικών μεταβολών, που εξακολουθεί να προωθεί η Κοινότητα. Όμως δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι η βασική διαρθρωτική αδυναμία της ελληνικής γεωργίας, δηλ. το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, βελτιώνεται μόνο οριακά με την πάροδο του χρόνου. Γίνεται έτσι καθοριστικής σημασίας ο ρόλος των αγροτικών συνεταιρισμών, ως του μέσου που έχουν στη διάθεσή τους οι παραγωγοί για να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους.

Οι συνεταιρισμοί, ως οργανώσεις αυτοπροστασίας των ίδιων των παραγωγών είναι συνεπώς ευνόητο να θέτουν, στο μακροχρόνιο σχεδιασμό τους, ως στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας με την παρέμβασή τους στα στάδια της προμήθειας των βασικών γεωργικών εισροών, της από κοινού μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων και της προσφοράς των αναγκαίων υπηρεσιών (όπως αγροτική πίστη, ασφάλισεις, πληροφόρηση, εκπαίδευση). Στην επιδίωξή τους αυτή θα πρέπει να στηρίζονται σε ισχυρούς, εθνικού επιπέδου, αν είναι δυνατό, φορείς και να υπολογίζουν στη συνεργασία με αντίστοιχους συνεταιριστικούς φορείς άλλων χωρών.

Στον καθορισμό αυτών των στόχων, δεν διαφαίνονται σοβαρές διαφωνίες εκ μέρους των φορέων που είναι υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση της αγροτικής πολιτικής. Διαφορετικές επιμέρους επιλογές θα μπορούσαν να διατυπωθούν, χωρίς όμως να ανατρέπουν το γενικότερο σκεπτικό. Και τούτο, διότι, σε ορισμένες τουλάχιστον δραστηριότητές τους, οι συνεταιρισμοί δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλους φορείς χωρίς σημαντικό και πολύπλευρο κόστος.

2. Διάγνωση - απεμπλοκή

Αν γίνει δεκτό ότι οι προδιαγραφέντες στόχοι γίνονται δεκτοί τόσο από τους συνεταιρισμούς όσο και από το Κράτος, η εκτίμηση της δυνατότητας επίτευξής τους θα εξαρτηθεί από το σημείο από το οποίο θα ξεκινήσουν οι συνεταιρισμοί την πορεία τους προς τους στόχους. Το σημείο αυτό, στη συνέχεια, προσδιορίζεται από τους κανόνες και την ταχύτητα απεμπλοκής τους από το Κράτος.

Ως κατευθύνσεις, για την απεμπλοκή που εκτιμάται ότι θα βοηθούσαν στην προσέγγιση των στόχων μπορούν να θεωρηθούν οι ακόλουθες:

α) Ο διαχωρισμός του παρελθόντος από το παρόν και το μέλλον. Ο διαχωρισμός αυτός δεν αποτελεί απλή υπόθεση, διότι συνεπάγεται ρυθμίσεις που αφορούν τα συσσωρευμένα χρέη των συνεταιρισμών, στο υπεράριθμο προσωπικό τους και στις κοινές επιχειρήσεις μεταξύ ΑΤΕ και συνεταιρισμών.

Για τα συσσωρευμένα χρέη έχει ήδη ξεκινήσει μια διαδικασία για τη ρύθμισή τους, με την οποία προβλέπεται ότι θα αναληφθεί από το Δημόσιο εκείνο το μέρος των χρεών που οφείλεται στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής εκ μέρους του Κράτους μέσω των συνεταιρισμών. Τα απομένοντα χρέη θα υπαχθούν σε ρύθμιση από την Α.Τ.Ε. που συνδυάζεται με την κατάρτιση και εφαρμογή εκ μέρους των συνεταιρισμών ενός προγράμματος οικονομικής εξυγίανσης. Η διευθέτηση αυτή είναι σημαντική. Τα κενά που παρουσιάζει αναφέρονται στη δυσκολία προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων για προφορικές εντολές αρμοδίων που τις ακολουθούσαν οι συνεταιρισμοί, στην εξαίρεση των συνεταιριστικών εταιρειών από τη ρύθμιση και στην παράλειψη κριτηρίων για επενδύσεις ή χρηματοδοτήσεις σκοπιμότητας, που δεν μπορούσαν να δικαιολογηθούν με οικονομικά και τραπεζικά κριτήρια. Η διευθέτηση αυτή χρειάζεται συνεπώς περισσότερη ευρύτητα.

Για το υπεράριθμο προσωπικό η ρύθμιση έχει αφεθεί στο πρόγραμμα εξυγίανσης του οποίου την τήρηση προϋποθέτει η ΑΤΕ για να προχωρήσει στη ρύθμιση των υπολοίπων χρεών.

Για τις κοινές επιχειρήσεις Α.Τ.Ε. και συνεταιρισμών, η Α.Τ.Ε. προχώρησε ήδη σε αποτίμηση της αξίας τους και στρέφεται στην αναζήτηση ενδιαφερομένων (συνεταιρισμών ή ιδιωτών) που θα αγοράσουν τα μερίδιά της. Η διαδικασία αυτή είναι προς τη σωστή κατεύθυνση απεμπλοκής της ΑΤΕ από τους συνεταιρισμούς, αλλά πρόωρη και ισοπεδωτική. Πρόωρη, διότι πραγματοποιείται σε περίοδο οικονομικής αποδυνάμωσης των συνεταιρισμών, οπότε στις περισσότερες περιπτώσεις αδυνατούν να καταβάλουν το τίμημα, και ισοπεδωτική, διότι λαμβάνει υπόψη τη σημασία του συνεταιριστικού χαρακτήρα ορισμένων από τις μονάδες αυτές, στη λειτουργία της αγοράς.

Συνάγεται από τα προηγούμενα ότι ο διαχωρισμός του παρελθόντος και η απεμπλοκή Κράτους και συνεταιρισμών, όπως επιχειρείται, και στα πλαίσια των γενικότερων οικονομικών δυσκολιών της χώρας, που δεν μπορούν να παραβλέπονται, συνεπάγεται δυσκολίες στην επίτευξη των στόχων.

β) Ως δεύτερο σημαντικό θέμα στη διαδικασία αποσύνδεσης Κράτους και συνεταιρισμών θεωρείται ο επαναπροσδιορισμός των «κανόνων του παιχνιδιού» που θα ισχύουν στο μέλλον για τις σχέσεις Κράτους - συνεταιρισμών. Οι κανόνες αυτοί πρέπει να γνωστοποιηθούν έγκαιρα και να εφαρμο-

σθούν σταδιακά, αφήνοντας μια μεταβατική περίοδο για τις αναγκαίες προσαρμογές των συνεταιρισμών. Η μεταβατική περίοδος είναι ιδιαίτερα αναγκαία στη χρηματοδότηση των συνεταιριστικών εργασιών, δεδομένων των υποχρεώσεων του παρελθόντος, που θα εξακολουθήσουν να βαρύνουν τους συνεταιρισμούς.

Τα προβλήματα που ανακύπτουν στην επιδίωξη αυτονόμησης των συνεταιρισμών είναι πολλά και η αντιμετώπισή τους δεν είναι εύκολη. Προέχει η εκ μέρους του Κράτους διευκρίνιση ως προς τους μελλοντικούς στόχους και η διάθεση συνεργασίας, ώστε να καταστούν εφικτοί.

3. Ανάπτυξη με τους νέους κανόνες

Όμως η μελλοντική θέση των συνεταιρισμών θα εξαρτηθεί στο μεγαλύτερο βαθμό από τους ίδιους τους συνεταιίρους. Και από την πλευρά αυτή τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά.

Η αυτονόμηση των συνεταιρισμών ακούγεται ευχάριστα, αλλά πρέπει να συνειδητοποιηθεί ότι συνεπάγεται αυξημένες ευθύνες. Και αυτό είναι το κυριότερο μήνυμα, που πρέπει να περάσει στα μέλη, στις διοικήσεις και στο προσωπικό των συνεταιρισμών. Ότι, δηλαδή, ο συνεταιρισμός θα αποφασίζει για τις δραστηριότητες που θα αναπτύσσει, ότι τα οφέλη θα ανήκουν στα μέλη, αλλά και οι ζημίες θα επιβαρύνουν τα μέλη.

Παρότι ο κανόνας αυτός είναι πάγιος για τους συνεταιρισμούς, η εφαρμογή του στην πράξη καθιστά αναγκαία μια νέα συμπεριφορά. Μερικές περιπτώσεις είναι οι ακόλουθες, που αναφέρονται ενδεικτικά:

- Κατά την εκλογή των διοικήσεων θα οφείλουν να φροντίζουν να εκλέγονται οι πιο ικανοί και έντιμοι, ανεξάρτητα από τις κομματικές τους διασυνδέσεις.
- Κατά την πρόσληψη προσωπικού θα πρέπει να επιλέγουν τους ικανότερους και στον αναγκαίο αριθμό.
- Τα διευθυντικά τους στελέχη θα χρειάζεται να είναι υψηλού επιπέδου και καλά αμειβόμενα.
- Οι διαφορετικοί ρόλοι διοίκησης και μανάτζμεντ θα πρέπει να οριοθετηθούν.
- Οι επενδυτικές πρωτοβουλίες θα διερευνώνται σχολαστικά.
- Η παρουσία στις συνελεύσεις θα είναι ουσιαστική και όχι τυπική υποχρέωση.
- Η προσφυγή σε δανεισμό θα πρέπει να γίνεται, όταν τα δανειακά κεφάλαια μπορούν να είναι αποδοτικά.

Για ένα μεγάλο πλήθος αγροτών, του οποίου η συμμετοχή στο συνεταιρισμό αποτελούσε απλή συνήθεια και όχι αιτιολογημένη ενέργεια, η αλλαγή νοοτροπίας αν δεν είναι αδύνατη είναι τουλάχιστον χρονοβόρα. Στην πραγματικότητα απαιτεί μια καινούργια εκστρατεία, για να γίνει κατανοητή η σημασία του συνεταιρισμού. Μια εκστρατεία ανάλογη με εκείνη της πρώτης περιόδου διάδοσης του συνεταιριστικού θεσμού στην Ελλάδα.

Οι προοπτικές ανάληψης εκστρατείας για τη διάδοση του συνεταιριστικού

μηνύματος δεν είναι επί του παρόντος τουλάχιστον ευσίωνες. Ιδίως, αν κρίνει κανείς από τις διαμάχες που επικρατούν στο επίπεδο του Διοικητικού Συμβουλίου της κορυφαίας συνεταιριστικής οργάνωσης, οι προοπτικές είναι απογοητευτικές.

Συμπέρασμα

Με όσα προαναφέρθηκαν επιδιώχθηκε να δοθεί μια εικόνα της δύσκολης περιόδου που διέρχονται οι συνεταιρισμοί και της ανάγκης να χαραχθεί μια στρατηγική για τη μελλοντική τους πορεία. Ο βαθμός προετοιμασίας τους για να αντιμετωπίσουν τις νέες συνθήκες είναι ανεπαρκής και το ηθικό τους χαμηλό.

Όμως η στήριξή τους αποτελεί ανάγκη για την υποβοήθηση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα, του οποίου η σημερινή δομή και λειτουργία δεν επιτρέπει άλλες εναλλακτικές επιλογές. Η ενίσχυση του Κράτους είναι αναγκαία κατά τη διαδικασία αυτονόμησής του. Αλλά η στήριξη σε άλλους, ποτέ δεν παράγει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η χρησιμοποίηση των συνεταιριστικών δυνάμεων και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων, που διαθέτουν ακόμη οι συνεταιρισμοί, μπορεί να αποδειχθεί ισχυρή προωθητική δύναμη.

Το πυκνό δίκτυο που διαθέτουν οι συνεταιρισμοί, η άμεση επαφή με τους παραγωγούς και η σημαντική συγκέντρωση των οικονομικών δραστηριοτήτων σε δεύτερο βαθμό και τριτοβάθμιο (εθνικό) επίπεδο, μπορούν σε σημαντικό βαθμό να διατηρηθούν. Με εντατική επικοινωνία, ώστε να διαδοθούν τα αναγκαία μηνύματα στις περιφερειακές και τις τοπικές ηγεσίες, με την ενίσχυση της διασυνεταιριστικής συνεργασίας και της συνεργασίας με αντίστοιχες οργανώσεις άλλων χωρών της ΕΟΚ, η απογοητευτική εικόνα του χθες και του σήμερα είναι δυνατό να αλλάξει.

Τέλος, αλλά όχι λιγότερο σημαντική, θα είναι η πίεση που θα ασκηθεί εκ των κάτω στην περίπτωση που θα μειωθούν οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τους συνεταιρισμούς. Οι ίδιοι οι παραγωγοί θα αντιληφθούν τότε τη σπουδαιότητα της αποτελεσματικής λειτουργίας των συνεταιρισμών. Όταν στερηθούμε κάτι που είχαμε, τότε εκτιμούμε την αξία του.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΛΗΜΗ

«ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

Τόμος Τρίτος (1935 - 1945)

Η συνεταιριστική ζωή κατά έτη - θέματα - τόπους

Ιστορική αναστήλωση - παρουσίαση

μέσα στην καθημερινή πραγματικότητα.

Με ανθολογία από τα βασικά - χαρακτηριστικά κείμενα.

Σελίδες 608 * Δρχ. 4.000 * Σχήμα 25 X 17

Πωλείται στα Κεντρικά Βιβλιοπωλεία Αθηνών:

1) Σάκκουλα (Σανταρόζα 1)	2) Εστίας Κολλάρου (Σόλωνος 60)
3) Σάκκουλα (Σόλωνος 69)	4) Σάκκουλα (Ευελπίδων 81)
5) Πιτσιλού (Σοφοκλέους 4)	6) Στόχος (Τοσίτσα 23)

Αποστέλλεται με αντικαταβολή από τον συγγραφέα

Γράψατε: Ασκληπιού 37 - Γλυφάδα 166 75 - Τηλ. 9627.498

Υπάρχουν και λίγα αντίτυπα των προηγούμενων τόμων

Α` και Β` (στην ίδια τιμή).

Κάθε μέρα
ένα βήμα
μπροστά

Με τον αγρότη

ΚΥΔΕΠ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΩΝ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (*)

*Της Ζωής Δημητριάδη, Ph. D. (LSE) και
του Κων. Ουσταπασίδη, D.Phil (Οξον)
Επίκουρου Καθηγητή Α.Π.Θ.*

1. Εισαγωγή

1.1. Στόχος της Έρευνας

Στόχος της έρευνας είναι η εμπειρική διερεύνηση ορισμένων θεωρητικών υποθέσεων που έχουν διατυπωθεί στη βιβλιογραφία και αναφέρονται στην ποιότητα διοίκησης του ανθρώπινου παράγοντα στις ελληνικές αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις και επιχειρήσεις (ΑΣΟ & ΣΕ). Ειδικότερα, θα επιχειρηθεί να διαπιστωθεί:

— αν πράγματι οι ΑΣΟ & ΣΕ υστερούν, όπως υποστηρίζεται, σε σχέση με μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις (εθνικές, ξένες και πολυεθνικές) ως προς την εφαρμογή μιας πολιτικής προσωπικού που να δημιουργεί κίνητρα για αύξηση της παραγωγικότητας και τη σύνδεση αμοιβής και παραγωγικότητας. Και

— αν αληθεύει το επιχείρημα ότι αδυνατούν να προσελκύσουν ικανούς και εξειδικευμένους μάντζερς «υψηλού επιπέδου», προσφέροντάς τους τις ανάλογες αμοιβές για να αναβαθμισθεί, με αυτό τον τρόπο, η ποιότητα των μεθόδων μάντζμεντ που χρησιμοποιούνται.

1.2. Συνεισφορά της Έρευνας

Η συνεισφορά της έρευνας συνίσταται στο ότι αφενός επιχειρείται η επαλήθευση και τεκμηρίωση ορισμένων θεωρητικών υποθέσεων που έχουν κατά καιρούς υποστηριχθεί για το μάντζμεντ των ελληνικών ΑΣΟ & ΣΕ, ενώ αφετέρου, αποτελεί μια μικρή συνεισφορά στη σχετικά περιορισμένη διεθνή βιβλιογραφία που αναφέρεται σε θέματα συνεταιριστικού μάντζμεντ. Επιπλέον, αν και το στατιστικό δείγμα αποτελείται μόνο από συνεταιριστικές οργανώσεις και επιχειρήσεις της Μακεδονίας, ελπίζεται ότι η εργασία αυτή μπορεί να θεωρηθεί σαν μια «έρευνα - πιλότος» και τα συμπεράσματά της

(*) Το κείμενο αποδίδει κατά βάση την εισήγηση στην ημερίδα «Οργάνωση, Διοίκηση και Στρατηγική των Ευρωπαϊκών Αγροτικών Συνεταιρισμών: Η Πρόκληση του 1992» που διοργάνωσε το Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων την 18η Μαΐου 1991. Οι σημειώσεις που το συνοδεύουν προστέθηκαν για να διευκολύνουν την πρόσβαση στις πηγές και τη σχετική βιβλιογραφία.

να αποτελέσουν αντικείμενο για περαιτέρω διερεύνηση και σε άλλα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας. Τέλος, θεωρείται πως τα αποτελέσματα της μελέτης έχουν πρακτικό ενδιαφέρον τόσο για τις διοικήσεις των συνεταιριστικών οργανώσεων όσο και για τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας που καθορίζουν το πλαίσιο και τους κανόνες λειτουργίας των επιχειρήσεων του κοινωνικού τομέα.

2. ΑΣΟ & ΣΕ στην Ελληνική Οικονομία: Προβλήματα και συνεισφορά τους.

Οι διάφορες μορφές συνεταιρισμών που λειτουργούν στην Ελλάδα, μπορούν να διαχωρισθούν σε δύο βασικές κατηγορίες (Αβραμίδης, 1988. Εισήγηση - Πρόταση για τη ρύθμιση των χρεών και την εξυγίανση των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, 1990):

** Τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις (ΑΣΟ), οι οποίες κατανέμονται σε τρεις ιεραρχικές βαθμίδες:*

— Στις πρωτοβάθμιες οργανώσεις, που αποτελούνται από συνεταιρισμούς φυσικών προσώπων. Υπάρχουν 7.500 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί με σύνολο μελών 800.000 γεωργούς (Αβραμίδης, σ. 245).

— Στις δευτεροβάθμιες οργανώσεις, οι οποίες αποτελούν τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) και λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο. Σύμφωνα με στοιχεία, υπάρχουν 132 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών σε όλη την Ελλάδα (Αβραμίδης, σ. 245). Και

— Στις τριτοβάθμιες οργανώσεις, τις κεντρικές συνεταιριστικές οργανώσεις, οι οποίες λειτουργούν κυρίως σε εθνική κλίμακα και συνήθως διακινούν / διαχειρίζονται ένα μόνο προϊόν. Π.χ. η ΚΥΔΕΠ για δημητριακά προϊόντα, η ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ για το λάδι, κλπ.

** Η δεύτερη κατηγορία συνεταιρισμών, περιλαμβάνει τις Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΣΕ), με νομική μορφή ΑΕ ή ΕΠΕ στις οποίες μετέχουν η Α.Τ.Ε. και Α.Σ.Ο.*

Παρόλη τη μεγάλη σημασία του Κλάδου Τροφίμων και Ποτών για την ελληνική οικονομία (βλέπε Παράρτημα, Πίνακα 1), όπως επισημαίνεται σε μια πρόσφατη μελέτη του ΙΟΒΕ (1990) μόνο ένα 8% των μονάδων ανήκει σε αγροτικούς συνεταιρισμούς (ΙΟΒΕ, σελ. 35). Επίσης, παρά το γεγονός ότι το 70% του αγροτικού πληθυσμού στην Ελλάδα (που αντιστοιχεί στο 25% του συνολικού πληθυσμού της χώρας) είναι μέλη των ΑΣΟ (Ουσταπασίδης, 1989) η συμμετοχή τους στη διακίνηση των προϊόντων του αγροτικού τομέα είναι σχετικά χαμηλή (κυμαίνεται περίπου στο 23% - Ουσταπασίδης, 1989, σελ. 21). Η χαμηλή αυτή συμμετοχή μπορεί να θεωρηθεί σαν μια ένδειξη αδυναμίας για αποτελεσματική εμπορική οργάνωση, αλλά και σαν μια ένδειξη αδυναμίας αποτελεσματικής εσωτερικής οργάνωσης και υποδομής (Κολύμβας, 1990, σελ. 163/4).

Ακόμη, υποστηρίζεται ότι εν όψει της ενοποίησης της Ευρωπαϊκής Αγοράς το 1992 οι ελληνικές ΑΣΟ & ΣΕ θα πρέπει να συναγωνισθούν με επιτυχία ξένες και εθνικές ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες θεωρείται ότι πλεονεκτούν ως προς την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης και διοί-

κησης (Venieris, 1989) και ως προς την ποιότητα και δυνατότητα αξιοποίησης του ανθρώπινου στελεχειακού δυναμικού τους (Αβραμίδης, 1988, Κολύμβας, 1989, Παπαγεωργίου, 1990). Ειδικά για τις ελληνικές συνεταιριστικές οργανώσεις υπάρχει η εντύπωση ότι υστερούν σημαντικά σε θέματα εσωτερικής οργάνωσης — π.χ. ως προς τη χρησιμοποίηση οργανογραμμάτων, περιγραφών θέσεων εργασίας, κλπ. καθώς και στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολούν αναφορικά με το απαιτούμενο επίπεδο εκπαίδευσης, εμπειρίας, κλπ. (Venieris, 1989. Εισήγηση - Πρόταση 1990). Η άποψη αυτή μάλλον ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, όπως διαφαίνεται από τα πρώτα συμπεράσματα μιας εμπειρικής «έρευνας - πιλότου» που βρίσκεται σε εξέλιξη (Ουσταπασιδή, Δημητριάδη, 1991).

Η σπουδαιότητα της ποιότητας του συνεταιριστικού μάντζμεντ τονίσθηκε και από ξένους ερευνητές (Kwo-Shin, Emerson and Schrader, 1985, Lipfert, 1986. Olsson, 1988). Για να προσελευσθούν, όμως, μάντζμερς «υψηλού επιπέδου» θα πρέπει οι συνεταιριστικές οργανώσεις και επιχειρήσεις να ακολουθήσουν τις πρακτικές που εφαρμόζουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες χρησιμοποιούν σύγχρονες μεθόδους οργάνωσης της εργασίας όπως π.χ. περιγραφές των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των διαφόρων θέσεων εργασίας (job descriptions), με αντίστοιχο προσδιορισμό των απαιτούμενων προσόντων που θα πρέπει να κατέχει το προσωπικό (personnel specifications) - (Schermerhorn, 1986). Ακόμη απαιτείται η υιοθέτηση μιάς πολιτικής κινήτρων και αμοιβών ανάλογη με αυτή που ακολουθούν οι συναγωνιστές, η διαμόρφωση των αποδοχών με βάση τις συνθήκες που ισχύουν στην αγορά εργασίας, με βάση την αξιολόγηση των διαφόρων θέσεων εργασίας σε μια επιχείρηση / οργάνωση (job evaluation), τη σύνδεση αμοιβής και παραγωγικότητας, κλπ. (Aldag and Stearns, 1987).

Παρά τα ενδεχόμενα υπαρκτά προβλήματα, δεν θα πρέπει να παραγνωρισθεί και η κοινωνική «διάσταση» και σημαντική συνεισφορά των συνεταιρισμών, οι οποίοι προσφέρουν «συλλογική δράση» στους οικονομικά αδύναμους (δίνοντάς τους τα πλεονεκτήματα μιάς μεγάλης οικονομικής μονάδας ως προς την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που μπορούν να απολαύσουν με σχετικά χαμηλό κόστος - Παπαγεωργίου, 1989), ενώ παράλληλα αυξάνουν και τη διαπραγματευτική δύναμη των μελών τους (Αβραμίδης, 1988).

Προκειμένου να διερευνηθεί και αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα βασικών λειτουργιών του ελληνικού συνεταιριστικού μάντζμεντ (Κολύρης, 1990, σελ. 143), στην επόμενη ενότητα εξετάζονται σύγχρονες πρακτικές διοίκησης του ανθρώπινου παράγοντα που από καιρό εφαρμόζονται με επιτυχία σε ξένες συνεταιριστικές οργανώσεις (Lipfert, 1986).

3. Μεθοδολογία

3.1. Επιλογή του στατιστικού δείγματος

Όπως επισημαίνεται στην πρόσφατη μελέτη του IOBE (1990), η μεγαλύτερη χωροταξική συγκέντρωση μονάδων στον κλάδο Τροφίμων και Ποτών παρατηρείται στη Μακεδονία και στην Πελοπόννησο, αν και μεγάλες μονάδες αρχίζουν να συγκεντρώνονται και στην περιοχή του λεκανοπεδίου Αττικής (IOBE, σελ. 2). Ο κλάδος Τροφίμων και Ποτών περιλαμβάνει μια μεγάλη

γκάμα δραστηριοτήτων που ξεκινά από τις μονάδες τυποποίησης / συσκευασίας και διατήρησης των νωπών αγροτικών προϊόντων και φθάνει μέχρι τις μονάδες μεταποίησης πρώτων υλών σε τελικά προϊόντα ανώτερης σύνθεσης (IOBE, σελ. 19).

Αναφορικά με τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις, παρατηρείται ότι οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) οι οποίες είναι τοπικές, δευτεροβάθμιες οργανώσεις και οι Κοινοπραξίες Συνεταιρισμών, που πρακτικά ανήκουν στις τριτοβάθμιες, κεντρικές οργανώσεις αποτελούν τον κορμό του Συνεταιριστικού Κινήματος και αναπτύσσουν πολύμορφη και πολύπλευρη δραστηριότητα σε όλη τη γεωγραφική έκταση της χώρας (Εισήγηση - Πρόταση, 1990), σελ. 85).

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, αποφασίσθηκε το στατιστικό δείγμα της έρευνας να συμπεριλάβει συνεταιριστικές οργανώσεις στον κλάδο Τροφίμων και Ποτών που έχουν ως κύρια δραστηριότητά τους (από άποψη συμμετοχής στον κύκλο εργασιών) την μεταποίηση και εδρεύουν στη Μακεδονία. Η επιλογή των οργανώσεων, χρησιμοποιώντας ως κριτήριο τις μεταποιητικές τους δραστηριότητες, έγινε διότι όσο περισσότερο «καθετοποιούνται» οι δραστηριότητες μίας μονάδας, τόσο αυξάνουν οι απαιτήσεις για άσκηση μόνιμης καλύτερης ποιότητας και μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας (Korelman, 1986).

Με βάση στοιχεία της ΠΑΣΕΓΕΣ - Παράρτημα Β.Ε., στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Μακεδονίας λειτουργούν δεκαεννέα συνεταιριστικές οργανώσεις διαφόρων μορφών (πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί, ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών και συνεταιριστικές επιχειρήσεις) που έχουν ως κύρια δραστηριότητά τους τη μεταποίηση (βλέπε Παράρτημα, Πίνακας 2). Οι συνεταιριστικές αυτές μονάδες ασχολούνται με μία μεγάλη γκάμα προϊόντων που περιλαμβάνουν γαλακτοκομικά προϊόντα, αλλαντικά, ελαιουργικά προϊόντα, κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά, κομπόστες, μαρμελάδες, αρτοσκευάσματα κλπ. Από τις 19 αυτές μονάδες δέχθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα οι 18.

3.2. Ερευνητική Μέθοδος

Η συλλογή των στοιχείων έγινε με τη μέθοδο της προσωπικής «κατευθυνόμενης» συνέντευξης (structured interview) βάσει σχετικού ερωτηματολογίου (βλ. Παράρτημα). Στις συνεντεύξεις συμμετείχαν από πλευράς διοίκησης των μονάδων, ανώτερα διευθυντικά στελέχη. Η διάρκεια της συνέντευξης κυμάνθηκε από 30 μέχρι 60 λεπτά. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε τρεις βασικές ενότητες. Η πρώτη ενότητα αναφερόταν σε γενικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της οργάνωσης, όπως π.χ. επωνυμία, έδρα, χρονολογία ίδρύσεως, παραγόμενα προϊόντα, αριθμός απασχολούμενων κλπ.

Στη δεύτερη ενότητα περιγράφονταν διάφοροι παράγοντες που προσδιορίζουν το ύψος των αποδοχών του προσωπικού, όπως π.χ. οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι συνθήκες που ισχύουν στην αγορά εργασίας, η πολιτική μισθών που ακολουθούν οι ανταγωνιστές, η χρησιμοποίηση μεθόδων αξιολόγησης των διαφόρων θέσεων εργασίας (job evaluation techniques), η σύνδεση αμοιβής με την επίδοση, κλπ. Στην ίδια ενότητα εξετάζονταν τα διάφορα κίνητρα που χρησιμοποιεί η κάθε οργάνωση για να

υποκινήσει (motivate) το προσωπικό της παρέχοντας διάφορες πρόσθετες παροχές, όπως επίσημα δώρα «bonuses», σύνδεση αμοιβής με την επίδοση, συμμετοχή στα κέρδη, επικουρική υγειονομική περίθαλψη, επικουρικό ταμείο συνταξιοδότησης, παροχή βοηθημάτων, δώρα σε είδος, παιδική μέριμνα, κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού και παροχή διαφόρων επιδομάτων (θέσεως, φύσεως εργασίας, κλπ.).

Τέλος, αναφέρονταν τα χρησιμοποιούμενα κριτήρια προαγωγής του προσωπικού, διασαφηνίζοντας αν οι προαγωγές γίνονταν με βάση την αρχαιότητα, κατ' εκλογή, κατ' εκλογή και αρχαιότητα, βάσει της επίδοσης (performance) ή ακολουθούνταν κάποιο μικτό σύστημα.

Η τρίτη και τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου περιελάμβανε διάφορα συστήματα αξιολόγησης της επίδοσης του προσωπικού (performance appraisal systems), περιγράφοντας τις πιο γνωστές και συχνότερα χρησιμοποιούμενες μεθόδους. Όπως οι μέθοδοι βαθμολόγησης της επίδοσης με βάση τα ατομικά γνώρισμα ή τις ικανότητες του εργαζομένου (graphic rating scales), π.χ. ειλικρίνεια, εντιμότητα, συνεργασιμότητα, γνώση του αντικειμένου της εργασίας του, κλπ. Οι συγκριτικές μέθοδοι (comparative procedures), όπου η επίδοση ενός εργαζομένου συγκρίνεται με την επίδοση άλλων συναδέλφων του στον ίδιο τομέα εργασίας. Οι μέθοδοι αξιολόγησης διαφόρων μορφών συμπεριφοράς (weighted checklists), στις οποίες αξιολογούνται διάφορες μορφές συμπεριφοράς και κατατάσσονται ανάλογα με το αν οδηγούν ή όχι σε αποδοτική συμπεριφορά. Και τέλος, οι μέθοδοι αξιολόγησης με βάση την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων (management by objectives - MBO), στις οποίες η επίδοση ενός εργαζομένου αξιολογείται με βάση τα αποτελέσματα που πέτυχε μέσα σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, σε σχέση με συγκεκριμένους, προκαθορισμένους στόχους.

Η διαμόρφωση των ερωτημάτων του ερωτηματολογίου βασίσθηκε στη σχετική υπάρχουσα βιβλιογραφία (Arnold and Feldman, 1986. Mitchell and Larson, 1987. Cascio 1989. Leap and Crino, 1989).

4. Αποτελέσματα

Στόχος της έρευνας αυτής ήταν η επαλήθευση, ή απόρριψη, δύο θεωρητικών υποθέσεων:

(i) Αν οι ΑΣΟ & ΣΕ υστερούν ως προς την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διοίκησης του ανθρώπινου παράγοντα που να δημιουργούν κίνητρα για αύξηση της παραγωγικότητας και να παρέχουν τη δυνατότητα σύνδεσης αμοιβής και παραγωγικότητας. Και

(ii) Αν οι ΑΣΟ & ΣΕ μπορούν να προσελκύσουν στελέχη υψηλής ποιοτικής στάθμης προσφέροντάς τους τις ανάλογες ανταμοιβές που περιλαμβάνουν τόσο οικονομικής φύσεως απολαβές, όσο και δυνατότητες εξέλιξης (προαγωγής).

Αναφορικά με το εφαρμοζόμενο σύστημα κινήτρων, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής η πλειονότητα των συνεταιριστικών μονάδων φαίνεται να χρησιμοποιεί την παροχή κινήτρων έχοντας ως μοναδικό της στόχο τη διατήρηση της παραμονής του προσωπικού και όχι και την παράλληλη αύξηση της παραγωγικότητάς του. Αυτό μπορεί εύκολα να γίνει αντι-

ληπτό από τη φύση των κινήτρων που προσφέρονται (βλ. Πίνακα 3), αλλά και από το γεγονός ότι τα κίνητρα αυτά παρέχονται σε όλο το προσωπικό ανεξάρτητα από την επίδοσή του. Η δυνατότητα σύνδεσης αμοιβής και παραγωγικότητας φαίνεται να είναι μάλλον αδύνατη και λόγω της φύσεως των κινήτρων που παρέχονται, αλλά και λόγω των κριτηρίων προαγωγής που χρησιμοποιούνται συνήθως: προαγωγή κατ' αρχαιότητα, βάσει εκλογής, ή συνδυασμός τους.

Σχετικά με τη δυνατότητα προσέλκυσης μάντζερς υψηλής στάθμης, θα πρέπει να παρατηρηθεί ότι με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας οι προοπτικές είναι μάλλον δυσοίωνες. Καθοριστικός παράγοντας για τη διαμόρφωση των αποδοχών είναι συνήθως οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν για τους συνεταιριστικούς υπαλλήλους, καθώς και η παροχή ορισμένων επιδομάτων θέσεως που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό κάθε οργάνωσης. Η πρακτική αυτή δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα ελκυστική και αποτελεσματική. Ίσως, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και ορισμένοι πρόσθετοι παράγοντες, κυρίως η συνεισφορά του ατόμου στην επιτυχή πορεία της οργάνωσης, η υιοθέτηση μιας πολιτικής αμοιβών που θα λαμβάνει υπόψη της τις απαιτήσεις των διαφόρων θέσεων εργασίας, προαγωγές με βάση την επίδοση, κλπ.

Απαραίτητη προϋπόθεση όμως για να υπάρξει σύνδεση «συνεισφοράς και ανταμοιβής» είναι η εφαρμογή ενός αντικειμενικού συστήματος αξιολόγησης, όπως το σύστημα αξιολόγησης, με βάση την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων (MBO), το οποίο αποτελεί τη συνήθη πρακτική στις οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες (The Bureau of National Affairs, Inc., 1985). Ωστόσο, όπως διακρίνεται από τον Πίνακα 3, μόνο πέντε από τις 18 οργανώσεις και επιχειρήσεις εφαρμόζουν συστηματικά κάποιο σύστημα αξιολόγησης (με το οποίο βαθμολογούνται διάφορα ατομικά γνωρίσματα του κρινομένου - graphic rating scales). Ενώ, σε δύο οργανώσεις αξιολόγηση γίνεται μόνο για το προσωπικό που απασχολείται σε ορισμένους τομείς όπως ο τομέας των πωλήσεων, της παραγωγής, κλπ. Αναφορικά με τις εφαρμοζόμενες μεθόδους αξιολόγησης, έχει υποστηριχθεί ότι βασίζονται σε υποκειμενικά κριτήρια αξιολόγησης (για σχετική επιχειρηματολογία βλέπε Arnold and Feldman, 1986, Mitchell and Larson, 1987, κλπ.) και γι' αυτό η χρησιμοποίησή τους τείνει να εγκαταλειφθεί στις οικονομικά προηγμένες χώρες.

5. Συμπερασματικές Παρατηρήσεις

Εν όψει της ενοποίησης της Ευρωπαϊκής Αγοράς το 1992 και της αναμενόμενης αύξησης του ανταγωνισμού που θα αντιμετωπίσουν οι ΑΣΟ & ΣΕ και με βάση τα αποτελέσματα της εμπειρικής αυτής έρευνας προτείνεται η αναθεώρηση των πρακτικών διοίκησης ανθρώπινου παράγοντα που εφαρμόζονται και η υιοθέτηση περισσότερο σύγχρονων και αποτελεσματικών μεθόδων οργάνωσης και διοίκησης. Συμφωνώντας με τις απόψεις των Munkner (1989) για το ρόλο και την προτεραιότητα του ανθρώπινου παράγοντα στους συνεταιρισμούς και Κολύρη (1990), βασική θέση του οποίου είναι ότι για την υλοποίηση των υπολοίπων στόχων και επιδιώξεων των συνεταιρισμών προαπαιτείται η αποτελεσματική άσκηση του συνεταιριστικού μάνα-

τζμεντ, προτείνεται η διενέργεια των ακόλουθων μεταβολών:

Πρώτο, είναι πολύ σημαντικό η προσπάθεια αναδιάρθρωσης να αρχίσει με μια ανάλυση της φύσεως κάθε εργασίας (job analysis), με βάση τα αποτελέσματα της οποίας θα δημιουργηθούν σύγχρονες περιγραφές θέσεων εργασίας (job descriptions) με τις αντίστοιχες περιγραφές των απαιτούμενων προσόντων αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, εμπειρίας, κατοχής συγκεκριμένων δεξιοτήτων, κλπ. (job specifications).

Δεύτερο, το σύστημα κινήτρων και αμοιβών που εφαρμόζεται θα πρέπει μάλλον να αντικατασταθεί με ένα σύστημα που θα βασίζεται στη συνεισφορά κάθε μέλους του προσωπικού στην επιτυχή πορεία της οργάνωσης.

Τρίτο, για να καταστεί δυνατή η μέτρηση και αποτίμηση της συνεισφοράς κάθε εργαζόμενου απαιτείται η εφαρμογή ενός αντικειμενικού συστήματος αξιολόγησης.

Υπό την προϋπόθεση ότι οι νεοτεριστικές αυτές μεταρρυθμίσεις είναι επιθυμητές και πραγματοποιήσιμες (λόγω των υφισταμένων νομοθετικών και άλλων περιορισμών), θα γίνουν αποδεκτές τόσο από τη διοίκηση όσο και από το προσωπικό των ΑΣΟ & ΣΕ και θα εφαρμοσθούν σωστά, αναμένεται ότι θα οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελληνικών συνεταιριστικών οργανώσεων και επιχειρήσεων και θα αυξήσουν ουσιαστικά την ανταγωνιστικότητά τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Ελληνική

- ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ, Κ. (1988). «Το Συνεταιριστικό Κίνημα και οι Προοπτικές για την Παραπέρα Ανάπτυξη της Αγροτικής Οικονομίας» «Συνεταιριστική Πορεία» τ. 12, σελ. 245 - 250.
- ΕΙΣΗΓΗΣΗ (1990). «Πρόταση για τη ρύθμιση των Χρεών και την Εξυγίανση των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων». «Συνεταιριστική Πορεία» τ. 18, σ. 83 - 92.
- ΙΟΒΕ (1990). *Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Βιομηχανία Τροφίμων*. Αθήνα: Ινστιτούτο Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών.
- ΚΟΛΥΡΗΣ, Π. (1990). «Ιδιαιτερότητες και Σύγχρονα Προβλήματα του Μάνατζμεντ στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Επιχειρήσεις». «Συνεταιριστική Πορεία», τ. 19, σ. 141 - 152.
- ΚΟΛΥΡΗΣ, Π. (1990). «Σύγχρονα Προβλήματα Διοίκησης, Διεύθυνσης και Στελέχωσης των Συνεταιρισμών». Εισήγηση σε Συνέδριο της ΟΣΕΓΟ, Αθήνα.
- ΚΟΛΥΜΒΑΣ, Ν. (1989). «Οι Συνεταιρισμοί Σήμερα». Εισήγηση σε Ημερίδα της ΑΣΕ, Θεσσαλονίκη.
- ΚΟΛΥΜΒΑΣ, Ν. (1990). «Το 18ο Διεθνές Συνέδριο του CIRIEC για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις μέσα στην Ένιαία Ευρωπαϊκή Αγορά». «Συνε-

- ταιριστική Πορεία» τ. 19, σ. 161 - 164.
- MUNKNER, H.H. (1989). «Ο παράγων Άνθρωπος στους Συνεταιρισμούς», «Συνεταιριστική Πορεία», τ. 14, σ. 96 - 78.
- ΟΥΣΤΑΠΑΣΙΔΗΣ, Κ. (1989). «Η Συμβολή των Συνεταιριστικών Οργανώσεων στη Διακίνηση Αγροτικών Προϊόντων στην Ελλάδα». «Συνεταιριστική Πορεία», τ. 4, σελ. 21 - 26.
- ΟΥΣΤΑΠΑΣΙΔΗΣ, Κ., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Ζ. (1991). «Εσωτερική Οργάνωση και Στρατηγικές Συνεταιριστικών Οργανώσεων στην Ελλάδα». Έρευνα σε εξέλιξη.
- ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Κ.Α. (1989). «Η έννοια της Κοινωνικής Διάστασης των Συνεταιρισμών». Συνεταιριστική Πορεία, τ. 16, σελ. 225 - 232.
- ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Κ.Α. (1990). «Η Συνεταιριστική Γεωργική Επιχείρηση στην Κοινοτική Ενοποιημένη Αγορά». «Συνεταιριστική Πορεία», τ. 19, σ. 129 - 140.

II. Ξένη

- ALDAG, R.J. & STEARNS, T.M. (1987). *Management*. Cincinnati: South Western Publishing Co.
- ARNOLD, H.J. & FELDMAN, D.C. (1986). *Organizational Behavior*. N.Y.: Mc Graw - Hill.
- BUREAU OF NATIONAL AFFAIRS, INC. (1985). *Bulletin to Management*, No 1831. Washington, D.C.
- CASCIO, W.F. (1989). *Managing Human Resources: Productivity, Quality of Work Life, Profits*, N.Y.: Mc Graw - Hill.
- KOPELMAN, R.E. (1986). *Managing Productivity in Organizations: A Practical, People - Oriented Perspective*, N.Y.: Mc Graw - Hill.
- KWO - SHIN, C., EMERSON, B & SCHRADER, L.F. (1985). «Growth of Large Cooperative and Proprietary Firms in the US Food Sector». *Agribusiness*, I., 201 - 210.
- LEAP, T.L. & CRINO, M.D. (1989). *Personnel / Human Resource Management*. N.Y.: Mc Millan.
- LIPFERT, H. (1985). «Management of Cooperatives: Competitive and Cooperative Dimensions». In Boettcher, E. (Ed) *The Cooperative in the Competition of Ideas*. XIth International Congress on Cooperative Science. AGI, Munster.
- MITCHELL, T.R. & LARSON, J.R. (1987). *An Introduction to Organizational Behavior*. N.Y.: Mc Graw - Hill.
- OLSSON, R. (1988). «Management for Success in Modern Agriculture». *European Review of Agricultural Economics*, 15, 239 - 259.
- SCHERMERHON, J.R.J. (1986). *Management for Productivity*. N.Y.: John Wiley and Sons.
- VENIERIS, G.S. (1989). «Agricultural Cooperatives vs Public Companies in the Greek Wine Industry». *European Review of Agricultural Economics*, 16, 129 - 135.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1

Συμμετοχή του κλάδου Τροφίμων - Ποτών
σε ορισμένα χαρακτηριστικά
μεγέθη της Οικονομίας

Παράμετροι	Συμμετοχή κλάδου Τ - Π (σε παρένθεση το έτος αναφοράς)	Θέση κλάδου Τ - Π
1. Α.Ε.Π.	3,7% (1988) (Σταθερές τιμές 1970)	1ος
2. Α.Ε.Π.Μ.	19,3% (1988) (» » »)	1ος
3. Α.Π.Κ.	3,4% (1980) (Τρέχουσες τιμές)	1ος
4. Α.Π.Κ.Μ.	20,2% (1980) (» »)	1ος
5. Αριθμός Βιομηχανικών Καταστημάτων	15,2% (1984)	1ος
6. Βιομηχανική απασχόληση	16,6% (1984)	1ος
7. Εγκαταστημένη Βιομηχανική ιπποδύναμη	16,7 (1984)	2ος
8. Πωλήσεις Μεταποίησης	21,5% (1980)	1ος
9. Αξία εξαγωγών	25,7% (1987)	1ος
10. Όγκος εξαγωγών	16,1% (1987)	1ος
11. Διαθέσιμο ιδιωτικό εισόδημα	31,8% (1987) (Τρέχουσες τιμές)	1ος
12. Εγχώρια ιδιωτική κατανάλωση	34,7% (1988) (» ») 31,1% (1988) (Σταθερές τιμές 1970)	1ος

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ και Εθνικοί Λογαριασμοί

Πίνακας 2

*Μεταποιητικές Συνεταιριστικές
Μονάδες στη Μακεδονία*

ΜΟΝΑΔΑ	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΔΡΑ
1.	Γαλακτοκομικά	Ν. Δράμας
2.	Κομπόστες	Ν. Ημαθίας
3.	Ζωτροφές	Ν. Ημαθίας
4.	Κονσέρβες, Κομπόστες, Χυμοί, Μαρμελάδες	Ν. Ημαθίας
5.	Τοματοπολτός, Χυμοί, Κομπόστες, Κατεψυγμένα φρούτα / λαχανικά	Ν. Θεσ/κης
6.	Κομπόστες, Ελαιουργικά προϊόντα	Ν. Πιερίας
7.	Αλλαντικά	Ν. Σερρών
8.	Βαμβακέλαιο	Ν. Βεροίας
9.	Γαλακτοκομικά	Ν. Θεσ/κης
10.	Ντοματοειδή, Σπορέλαια, Κατεψυγμένα Λαχανικά, Βαμβακέλαιο	Ν. Θεσ/κης
11.	Ντοματοειδή, Χυμοί, Ντοματοπολτός	Ν. Θεσ/κης
12.	Ελαιουργικά Προϊόντα, Ζωτροφές, Επεξεργασία Οσπρίων	Ν. Καβάλας
13.	Τυροκομικά	Ν. Καστοριάς
14.	Αλεύρι, Αρτοσκευάσματα	Ν. Κιλκί
15.	Βαμβακέλαιο, Κομπόστες φρούτων	Ν. Πέλλης
16.	Βαμβακέλαιο, Ζωτροφές, Ρύζι, Κτηνοτροφικά Προϊόντα	Ν. Σερρών
17.	Κρασιά	Ν. Φλωρίνης
18.	Ελαιουργικά προϊόντα	Ν. Χαλκιδικής
19.	Μαρμελάδες, Κομπόστες, Γλυκά Κούταλιού	Ν. Κοζάνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Συστήματα Αξιολόγησης, Κινήτρων και Αμοιβών

ΜΟΝΑΔΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΚΙΝΗΤΡΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΠΟΔΟΧΕΣ	ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ
1.	190	Ετήσια Δώρα Βοηθήματα Δώρα σε Είδος Εκπαίδευση Επιδόματα	Άτυπη	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή & Αρχαιότητα
2.	269	Εκπαίδευση Ετήσια Δώρα Βοηθήματα Δώρα σε Είδος Επιδόματα θέσεως	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή
3.	50	Εκπαίδευση Πρόσθετη Ασφάλιση Επιδόματα θέσεως	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή & Αρχαιότητα
4.	62	Εκπαίδευση Πριμ μόνο κατ' εξαίρεση	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή & Αρχαιότητα
5.	104	Χρηματικό Επίδ. ανά τριετία	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή
6.	200	Δώρα σε Είδος Εκπαίδευση Πρίμ Πωλήσεων	Σε ορισμένα Τμήματα	ΟΣΕΓΟ	Βάσει Επίδο- σης σε μερικά τμήματα
7.	489	Εκπαίδευση Ασφάλεια Ζωής	ΝΑΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή
8.	550	Χρηματικό Επίδομα	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή & Αρχαιότητα
9.	700	Βοηθήματα Δώρα σε Είδος Εκπαίδευση Επιδόματα θέσεως	ΝΑΙ	ΟΣΕΓΟ	Αρχαιότητα
10.	94	Βοηθήματα Δώρα σε Είδος Εκπαίδευση Επιδόματα θέσεως	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Αρχαιότητα
11.	81	Εκπαίδευση Επιδόματα θέσεως	ΝΑΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή & Αρχαιότητα
12.	26	Εκπαίδευση Επιδόματα θέσεως	ΝΑΙ	ΟΣΕΓΟ	Αρχαιότητα
13.	69	Εκπαίδευση Επιδόματα θέσεως Επικ. Ταμείο	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Κατ' Εκλογή & Αρχαιότητα
14.	115	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Αρχαιότητα
15.	16	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Αρχαιότητα
16.	26	Εκπαίδευση Επικ. Ασφάλιση Επιδόματα θέσεως	ΟΧΙ	ΟΣΕΓΟ	Αρχαιότητα
17.	100	Εκπαίδευση Επιδόματα θέσεως	ΝΑΙ	Τοπική Σύμβαση	Αρχαιότητα
18.	12	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Ημερ/σθια	-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Τα παρεχόμενα στοιχεία είναι ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ και θα χρησιμοποιηθούν ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ για ερευνητικούς σκοπούς.

Προσωπικώς υπεύθυνη είναι η κα Ζωή Δημητριάδη, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, επιστημονική συνεργάτιδα του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (ΜΑΙΧ), στην Κρήτη.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αγίας Σοφίας 2, 546 22 Θεσσαλονίκη.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ:

2. ΕΔΡΑ:

3. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΙΔΡΥΣΕΩΣ.....

4. ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ (από άποψη συμμετοχής τους στον Κύκλο Εργασιών)

A. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ:

— ΝΑΙ

— ΟΧΙ

— ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....

B. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ:

— ΝΑΙ

— ΟΧΙ

— ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....

.....

.....

Γ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (π.χ. λειτουργία σούπερ μάρκετς, παροχή υπηρεσιών σε τρίτους):

— ΝΑΙ

— ΟΧΙ

—

.....

.....

ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΜΟΙΒΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

1. Ποιά από τα ακόλουθα ΚΙΝΗΤΡΑ παρέχετε στο προσωπικό σας;

— Ετήσια «δώρα» (Bonuses)	— Ναι	— Όχι
— Σύνδεση αμοιβής με την επίδοση	— Ναι	— Όχι
— Συμμετοχή στα κέρδη	— Ναι	— Όχι
— Επιχειρηματική υγειονομική περίθαλψη	— Ναι	— Όχι
— Επιχειρηματικό ταμείο συνταξιοδότησης	— Ναι	— Όχι
— Παροχή βοηθημάτων	— Ναι	— Όχι
— Δώρα σε είδος	— Ναι	— Όχι
— Παιδική μέριμνα	— Ναι	— Όχι
— Εκπαίδευση του προσωπικού
(καταβολή διδάκτρων, κλπ).	— Ναι	— Όχι
— Επιδόματα (επεξηγήσατε):	— Ναι	— Όχι

2. Τα κίνητρα αυτά παρέχονται σε όλο το προσωπικό ή γίνονται διακρίσεις βάσει της φύσεως της εργασίας, του ιεραρχικού επιπέδου (υπευθυνότητα κλπ.):

— Ναι — Όχι

3. Ποιούς από τους ακόλουθους παράγοντες λαμβάνετε υπόψη σας για τη ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ του προσωπικού σας;

— Τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας	— Ναι	— Όχι
— Τις συνθήκες της αγοράς εργασίας	— Ναι	— Όχι
— Την πολιτική μισθών των ανταγωνιστών	— Ναι	— Όχι
— Την μέθοδο αξιολόγησης των θέσεων
εργασίας (job evaluation)	— Ναι	— Όχι

4. Ποιούς παράγοντες λαμβάνετε υπόψη σας για τις ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ του προσωπικού:

— Κατά αρχαιότητα	— Ναι	— Όχι
— Κατ' εκλογή	— Ναι	— Όχι
— Κατ' εκλογή και αρχαιότητα	— Ναι	— Όχι
— Βάσει της επίδοσης	— Ναι	— Όχι

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

1. Τα φύλλα ποιότητας που χρησιμοποιείτε αξιολογούν:

A. Ορισμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των εργαζομένων, όπως ειλικρίνεια, εντιμότητα, αξιοπιστία, συνεργασιμότητα, κλπ. βαθμολογώντας τα σε μια κλίμακα μετρήσεως (π.χ. 5 = πολύ καλός, 1 = ανεπαρκής).

— Ναι — Όχι

B. Τη γενική επίδοση του εργαζομένου (ποιοτική / ποσοτική) ανάλογα με τη φύση της δουλειάς του.

— Ναι — Όχι

Γ. Τα αποτελέσματα που πέτυχε, μέσα σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, σε σχέση με συγκεκριμένους στόχους που είχαν τεθεί αρχικά.

— Ναι — Όχι

Δ. Την επίδοση ενός εργαζομένου συγκρίνοντάς την με την επίδοση άλλων συναδέλφων του (π.χ. ιεραρχική κατάταξη των εργαζομένων βάσει επιδόσεως, αρχίζοντας από τον καλύτερο και καταλήγοντας στον λιγότερο ικανοποιητικό).

— Ναι — Όχι

E. Την επίδοση του εργαζομένου ως προς ορισμένες συγκεκριμένες δραστηριότητες που είναι πολύ σημαντικές για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του, ανάλογα με τις απαιτήσεις της θέσεως εργασίας που κατέχει.

— Ναι — Όχι

ΣΤ. Δεν χρησιμοποιείτε κανένα σύστημα αξιολόγησης της επίδοσης του προσωπικού.

— Ναι — Όχι

2. Χρησιμοποιείτε ΕΝΙΑΙΑ ή διαφορετικά φύλλα ποιότητας για διαφορετικές ομάδες εργαζομένων, ανάλογα με τις απαιτήσεις της φύσης της δουλειάς τους;

— Ναι — Όχι

3. Οι προϊστάμενοι συζητούν, ενημερώνουν τους υφισταμένους τους για την αξιολόγηση της επίδοσής τους με βάση τα φύλλα ποιότητας;

— Ναι — Όχι

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ - Ακαδημίας & Γ. Γενναδίου 8

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Τσιμισκή 17 Τηλ. 268503

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ & ΓΡΑΦΕΙΑ σ' όλη την Ελλάδα

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρεία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους 60 Συνεταιριστικές Οργανώσεις, με κεφάλαια και αποθεματικά πάνω από 500 εκατομμύρια δραχμές.

Προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης σε όλους τους ζωτικούς κλάδους και εξασφαλίζει:

- α) Τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση
- β) Την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση και
- γ) Το σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ της 31.12.1990

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:

Δρχ.

Ακίνητα - έπιπλα κλπ. εξοπλισμός	60.360.451
Χρηματοοικονομικές Επενδύσεις - Τίτλοι	652.131.388
Απαιτήσεις εν γένει	548.222.471
Ταμείο - Καταθέσεις στις Τράπεζες	55.326.704

ΠΑΘΗΤΙΚΟ:

Κεφάλαιο Μετοχικό και Αποθεματικά	528.307.504
Ασφαλιστικές προβλέψεις - ασφαλίσεων ζημιών	518.506.607
Υποχρεώσεις εν γένει	256.768.511

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Σύνολο εσόδων	252.973.181
Σύνολο εξόδων διαχείρισεως - αποσβέσεων	147.017.293
Αποτελέσματα: Καθαρά κέρδη	105.955.888

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ Α. Ε.

**Σωστή λίπανση
σημαίνει:**

- ΚΑΛΗ ΣΟΔΕΙΑ
- ΠΟΙΟΤΗΤΑ και
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΘΗΝΑ: Κεφαλληνίας 46 & Πατησίων - Τ.Κ. 112 51

Τηλ. 8648225 - 8648715 - 8648793 - TLX: 224116 - 224653 SYEL GR

Υ Π Ο Κ Α Τ Α Σ Τ Η Μ Α Τ Α

ΠΕΙΡΑΙΑΣ: Κλαπανάρα 4 - Τ.Κ. 186 48

Τηλ. 4631481-4 — TLX 241430 SYEL GR

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Τσιμισκή 33 ή Τ.Κ. 546 24

Τηλ. (031) 220691 - 220859 — TLX 410386 SYEL GR

ΚΑΒΑΛΑ: Ομονοίας 54 - Τ.Κ. 653 02

Τηλ. (051) 836948-9 — TLX 452325 SYEL GR

ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ: Φιλίππου 1 - Τ.Κ. 502 00

Τηλ. (0463) 22377 - 23377 — TLX 432331 SYEL GR

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ

Η ΠΑΣΕΓΕΣ στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Η επίσκεψη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή εκπροσώπων του αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος με επικεφαλής τον Πρόεδρο της ΠΑΣΕΓΕΣ, που πραγματοποιήθηκε στις 23.9.91, αποτελεί γεγονός ιδιαίτερης σημασίας. Όχι μόνον γιατί τέθηκε υπόψη του Αρχηγού του Κράτους τα πολλά και σοβαρά θέματα, που απασχολούν τους αγρότες της χώρας μας, αλλά γιατί η επίσκεψη αυτή υποδηλώνει και το αντίστοιχο ενδιαφέρον του Προέδρου της Δημοκρατίας για τον αγροτικό πληθυσμό και τις συνεταιριστικές οργανώσεις του.

Είναι άλλωστε γνωστό ότι στην ιδιαίτερη πατρίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας λειτουργεί από την προπολεμική ακόμη περίοδο, κατά τρόπο υποδειγματικό μεγάλος (και σε αριθμό μελών

και σε δραστηριότητες) αγροτικός συνεταιρισμός, ώστε, πέρα από την υπερπνηκονταετή εμπειρία του στη δημόσια ζωή, να διαθέτει ο ίδιος τις αναγκαίες προσλαμβάνουσες παραστάσεις για την πλήρη κατανόηση των προβλημάτων που συζητήθηκαν κατά την επίσκεψη. Δεν πρέπει ακόμη να λησμονείται ότι επί σειράν ετών στο παρελθόν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε επιλέξει και διατηρήσει ως διευθυντή του γραφείου του τον εξαίρετο άνθρωπο και συνεταιριστή τον αείμνηστο Πασχάλη Κούτα, ο οποίος ήταν και ο στενός του συνεργάτης στα θέματα των συνεταιρισμών.

Φρονούμε ότι επισκέψεις, όπως αυτή που πραγματοποιήθηκε, θα πρέπει να επαναλαμβάνονται με περισσότερη συχνότητα στο μέλλον με τη βεβαιότητα ότι πάντοτε θα έχουν θετικό αποτέλεσμα.

Αλλαγές στο Υπουργείο Γεωργίας

Τρεις Υπουργοί σε 18 μήνες διακυβέρνησης από την ίδια Κυβέρνηση είναι πολλοί. Πριν καλά - καλά ενημερωθεί κάθε υπουργός μεταφέρεται σε άλλο Υπουργείο.

Όμως τα προβλήματα του γεωργικού τομέα και των συνεταιρισμών είναι πολλά και σύνθετα και χρειάζονται γνώση και σταθερούς χειρισμούς, αφού η Κοινή Αγροτική Πολιτική αναθεωρείται εκ βάθρων, οι ελληνικές δομές είναι ανεπαρκείς να αντιμετωπίσουν τις συνθήκες της ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς και οι συνεταιρισμοί, στους οποίους στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό η γεωργική οικονομία, έχουν αποδυναμωθεί.

Το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας της ΕΟΚ, που είναι από τα πιο δραστήρια στην ΕΟΚ λόγω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ασφαλώς θα απορεί, αν δεν επιχαίρει, από τις συχνές αλλαγές ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι κάθε καινούργιος Υπουργός συνοδεύεται και από το δικό του επιτελείο συνεργατών και θεωρεί αναγκαίο να προχωρήσει στις δικές του αλλαγές. Όσοι έχουν εκκρεμότητες με το Υπουργείο Γεωργίας, όπως οι συνεταιρισμοί, ξαναρχίζουν κάθε φορά από την αρχή.

Κάτι απ' όλα αυτά θυμίζει τον Αισώπειο μύθο του Σισύφου.

Η Γενική Γραμματεία Συνεταιρισμών

Ζωηρή έκπληξη προκάλεσε σε όσους ασχολούνται με τα θέματα τψων συνεταιρισμών, η κατάργηση, μετά τον πρόσφατο ανασχηματισμό της Κυβερνήσεως, της Γενικής Γραμματείας Αγροτικών Συνεταιρισμών. Ούτε για αδράνεια ούτε για αποτυχία θα μπορούσε να κατηγορηθεί. Αντίθετα διαδραμάτισε έναν εποικοδομητικό ρόλο σε μια από τις πιο δύσκολες περιόδους των συνεταιρισμών αλλά και των σχέσεων Κράτους και συνεταιρισμών.

Μόνο το γεγονός ότι χειρίσθηκε ψύχραιμα και αντικειμενικά το σοβαρότατο θέμα της υπερχρέωσης των συνεταιρισμών, που μπορεί να κλονίσει ολόκληρο τον λειτουργικό μηχανισμό του γεωργικού τομέα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως επαρκής δικαιώση της πρωτοβουλίας σύστασης της Γενικής Γραμματείας επί Οικουμενικής Κυβερνήσεως.

Δεν άφησε το θέμα αυτό να εξελιχθεί σε γάγγραινα, αλλά οδήγησε τους φορείς που ήταν συνυπεύθυνοι για τη δημιουργία του σε αμοιβαία αποδεκτή και εφαρμόσιμη λύση. Μια λύση Σολομώντεια, με την οποία κάθε πλευρά (Υπουργείο Γεωργίας - ΑΤΕ - Συνεταιρισμοί) οφείλει να αναλάβει το μέρος της ευθύνης που της ανήκει.

Επιπλέον, μια λύση που έχουν ανάγκη οι εμπλεκόμενοι φορείς για να βγουν από ένα αδιέξοδο και να κινηθούν προς τον έντονα ανταγωνιστικό χώρο της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς

Ευτύχησε η Γενική Γραμματεία Αγροτικών Συνεταιρισμών να υπηρετηθεί από μια προσωπικότητα κύρους μεταξύ των συνεταιρισμών, τον κ. Γ.

Σελλιανάκη, ο οποίος συνδύαζε βαθιά γνώση των συνεταιριστικών θεμάτων και των ιδιομορφιών στη διαχείριση των συνεταιρισμών καθώς και των σχέσεων της κρατικής διοίκησης με τους συνεταιρισμούς.

Ως οικονομολόγος που χρημάτισε επί μακρά σειρά ετών σε ανώτατες συνεταιριστικές θέσεις, τις οποίες, υπηρέτησε με ήθος και αποτελεσματικότητα, αποτελούσε το κατάλληλο πρόσωπο στην κατάλληλη θέση, τη στιγμή μάλιστα που υπήρχε ανάγκη εξόδου από ένα τέλμα.

Ως ερμηνεία της κατάργησης δόθηκε η επιθυμία αναβάθμισης της σημασίας των συνεταιρισμών με την υπαγωγή τους στις αρμοδιότητες του Υφυπουργού.

Η ερμηνεία είναι μάλλον παράδοξη, όταν ισχύει και το αντίθετό της, αφού συστάθηκαν νέες γενικές γραμματείες (θεμάτων ΕΟΚ και Δασών) για να υπάρξει καλύτερη μέριμνα για τα θέματα αυτά.

Πάντως σε μια εποχή που όχι μόνο κάθε χώρα φροντίζει να ισχυροποιήσει τους μηχανισμούς προστασίας των γεωργικών εισοδημάτων ενόψει της αναθεώρησης της ΚΑΠ, αλλά και η ίδια η Επιτροπή της ΕΟΚ τόνωσε το ενδιαφέρον της για τα θέματα της «Κοινωνικής Οικονομίας» (συνεταιρισμών), είναι τουλάχιστον ανεξήγητο εμείς να εμφανιζόμαστε αποσύροντες το ενδιαφέρον μας.

Η εξέλιξη της Α.Τ.Ε.

Όπως αναφέρεται στις «Ειδήσεις» αυτού του τεύχους, η ΑΤΕ σκοπεύει, μετά τη μετατροπή της σε Α.Τ.Ε., να αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο και να εκχωρήσει το 49% του μετοχικού της κεφαλαίου. Αναφέρεται επίσης ότι ως πρότυπά της έχει τη Γαλλική Gredit Agricole και την Ολλανδική Rabobank.

Δυο απορίες ζητούν απάντηση: Η πρώτη αναφέρεται στα πρότυπα της ΑΤΕ που είναι συνεταιριστικές τράπεζες ενώ η ΑΤΕ εκτός από τη μετατροπή της σε Α.Ε. με τις άλλες ενέργειές της αποξενώνει ουσιαστικά τις συνεταιριστικές οργανώσεις και τις εξωθεί σε αναζήτηση άλλων λύσεων.

Η δεύτερη απορία αναφέρεται στο 49%. Αλήθεια, υπολογίζει η ΑΤΕ ότι

οι συνεταιρισμοί, με τη γνωστή σημερινή οικονομική κατάσταση τους, μπορούν να αποκτήσουν σημαντικό μέρος του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΤΕ; Μήπως πρέπει να εξετασθεί και η δυνατότητα δανειοδότησής τους προς το σκοπό αυτό μέτρο που ίσχυσε στο παρελθόν για τις Ανώνυμες Συνεταιριστικές Εταιρείες;

Η ΑΤΕ στις δημόσιες εμφανίσεις της παρουσιάζει αισιοδοξία για το μέλλον της, ως σύγχρονης ανταγωνιστικής τράπεζας. Είθε να γνωρίζει καλύτερα από τους εκτός ΑΤΕ, που διατηρούν τις επιφυλάξεις τους αν συνεχίσει να κόβει τις γέφυρες με τους συνεταιρισμούς.

Και πάλι η Γαλακτοβιομηχανία «ΔΩΔΩΝΗ»

Σχετικά με το μέλλον της άνω γαλακτοβιομηχανίας γράψαμε σε προηγούμενο τεύχος της Σ.Π. (τ. 21/1991 σελ. 48). Αλλά και σε δηλώσεις του στις 22.8.91 ο διοικητής της ΑΤΕ κ. Κεφαλογιάννης υποστήριξε ότι:

«Η πληροφορία πως η Αγροτική Τράπεζα αλλάζει έστω και μερικώς την πολιτική της στο θέμα της εκποίησης των μεριδίων της στις εταιρείες μετοχικού της ενδιαφέροντος δεν είναι ακριβής. Η απεμπλοκή της ΑΤΕ από τις εταιρείες αυτές, φυσικά συμπεριλαμβανομένης και της εταιρείας «ΔΩΔΩΝΗ», αποτελεί βασική παράμετρο της συνολικής πολιτικής της και θα συνεχισθεί με γρήγορους ρυθμούς μέχρι την ολοκλήρωσή της».

Σύγχυση όμως προκάλεσε η δήλω-

ση, ύστερα από λίγες ημέρες, του κ. Πρωθυπουργού, ο οποίος κατά τη διάρκεια της συνέντευξής του στη Θεσσαλονίκη με την ευκαιρία της διεθνούς εκθέσεως ετόνισε ότι «αποτελεί κυβερνητική απόφαση να μην πωληθεί η «ΔΩΔΩΝΗ» και να διατηρηθεί το σημερινό ιδιοκτησιακό καθεστώς της Εταιρείας».

Είναι φυσικό, οι αντικρουόμενες αυτές θέσεις να προκαλούν ανησυχία στους ενδιαφερομένους γαλακτοπαραγωγούς της περιφέρειας Ιωαννίνων και γι' αυτό επιβάλλεται ν' αποσαφηνισθεί από τους υπεύθυνους τί ακριβώς πρόκειται να γίνει επί του προκειμένου.

Φορολογικά Στοιχεία

Για να προχωρήσει στη φορολογία των γεωργικών εισοδημάτων, το Υπουργείο Οικονομικών ζήτησε πληροφορίες, από κρατικούς φορείς (ΑΤΕ, Οργανισμούς κλπ.) και από συνεταιριστικές οργανώσεις.

Και μόνη η εξομοίωση των συνεταιριστικών οργανώσεων με τους φορείς του Δημοσίου είναι ενδεικτική της παντελούς σύγχυσης εκ μέρους των «υπευθύνων» κρατικών λειτουργών, ως προς τη φυσιογνωμία των συνεταιρισμών.

Οι συνεταιρισμοί ασφαλώς δεν έχουν τίποτε να κρύβουν από τη διαχείρισή τους. Αν όμως υποχρεωθούν να δώσουν πληροφορίες στο δημόσιο, εξίσου πρέπει να υποχρεωθούν και όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις για να

σταματήσει, έστω τώρα, η διαφορετική σε βάρος των συνεταιρισμών μεταχείριση εκ μέρους του Κράτους. Γιατί αν μόνο οι συνεταιρισμοί παραδίδουν τα στοιχεία τους στο Κράτος, θα στραφούν όλοι οι παραγωγοί προς τους ιδιώτες ώστε να μην αποκαλύπτονται οι δοσοληψίες τους και να μην διατρέχουν τον «κίνδυνο» να φορολογηθούν...

Αφήνουμε το γεγονός ότι αποτελεί σοβαρό λάθος η φορολόγηση με βάση τον κύκλο εργασιών. Οι διάφοροι κλάδοι γεωργικής παραγωγής έχουν πολύ διαφορετική σχέση εισοδήματος / εισπράξεων και το γεγονός αυτό δεν πρέπει να αγνοηθεί αν ο σκοπός του Κράτους και ορθώς, είναι να φορολογήσει τα εισοδήματα.

Το Πρόγραμμα Γεωργικού προσανατολισμού του Υπουργείου Γεωργίας

Από τη Διεύθυνση Αγροτικού Συνεργατισμού και Ομαδικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Γεωργίας λάβαμε και ευχαρίστως δημοσιεύουμε την ακόλουθη απάντηση σε σχόλιο του περιοδικού μας στη στήλη «Θέσεις - Απόψεις» (τεύχος 22, σελ. 111).

Σε απάντηση δημοσιεύματός σας υπό τον τίτλο: «Έχει προσανατολισμό το Υπουργείο Γεωργίας;», σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

1. Το Πρόγραμμα Δράσης του Υπουργείου Γεωργίας καταρτίζεται τον Αύγουστο εκάστου έτους με βάση τα ισχύοντα κατά το μήνα αυτό και αναφέρει ενδεικτικά τους

στόχους των υπηρεσιών για το επόμενο έτος. Την έκδοση του Προγράμματος Δράσης, ακολουθεί ο Απολογισμός Δραστηριοτήτων του Υπουργείου, από τον οποίο προκύπτει ποιοί από τους στόχους αυτούς πραγματοποιήθηκαν, ποιοί βρίσκονται ακόμη σε εκκρεμότητα και ποιοί μετεβλήθηκαν, ύστερα από εντολές της Πολιτικής Ηγεσίας.

Τον Αύγουστο του 1990 κατά τον οποίο καταρτίστηκε από την υπηρεσία μας το πρόγραμμα δράσης για το 1991, δεν ήταν γνωστή ακόμη η πρόθεση της Πολιτικής Ηγεσίας για τροποποίηση του Ν. 1541/85 και ως εκ τούτου η υπηρεσία μας ήταν

υποχρεωμένη να αναφέρει μέσα στους στόχους της την έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων, Αποφάσεων κλπ. τα οποία προέβλεπε ο ανωτέρω νόμος που ίσχυε τότε και ισχύει ακόμη και σήμερα.

Όσον αφορά τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, σας γνωρίζουμε ότι η έκδοσή του καθυστερούσε από ετών, λόγω των διαφορών που υπήρχαν μεταξύ ΟΣΕΓΟ και ΠΑΣΕΓΕΣ. Τον Αύγουστο του 1990 δεν ήταν γνωστό αν ο Κανονισμός αυτός που προβλεπόταν από το Ν. 1541/85, θα μπορούσε να εκδοθεί εντός του έτους και συμπεριελήφθη στους στόχους του 1991, διότι κατά την εκτίμηση μας η έκδοσή του μέσα στο 1990 θεωρήθηκε ότι δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί.

Στον Απολογισμό Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Γεωργίας έτους 1990 έγινε διόρθωση της ανωτέρω πρόβλεψης και αναφέρεται η έκδοση του υπόψη Κανονισμού, η οποία πραγματοποιήθηκε σε χρόνο μικρότερο από τον προβλεφθέντα.

Ο Δ/ντής α.α.

Ε. ΣΙΝΙΚΗΣ

Εκτιμούμε την ευαισθησία της Διεύθυνσης που απάντησε στο σχόλιό μας και δεν υπάρχουν λόγοι να αμφισβητηθούν οι αναφερόμενες διαδικασίες.

Εντούτοις στον απλό πολίτη εξακολουθεί να προκαλεί εντύπωση ο υπηρεσιακός οργανισμός που εκδηλώνεται κατά το μήνα των αδειών (Αύγουστο), κατά τον οποίο και ολοκληρώνεται το Πρόγραμμα Δράσης για τον

επόμενο χρόνο, σαν να μην ακολουθούν εργασίμοι μήνες μετά τον Αύγουστο.

Αλλά ακόμη και αν έτσι έχουν τα πράγματα, είναι δύσκολο να πιστέψει ο απλός πολίτης ότι βασικοί άξονες πολιτικής, όπως ο προσανατολισμός του γεωργικού τομέα αλλάζουν τόσο εύκολα. Δηλ. ότι άλλος ήταν ο προσανατολισμός για τα συνεταιριστικά θέματα του 1991 στις 31 Αυγούστου 1990 και άλλος στις 14 Σεπτεμβρίου 1990.

Ασφαλώς το σχόλιό μας δεν απευθυνόταν προς την αρμόδια Υπηρεσία της οποίας, ούτως ή άλλως, ο ρόλος είναι εισηγητικός, ενώ η χάραξη προσανατολισμών αποτελεί πολιτική επιλογή. Η αίσθηση ότι οι πολιτικές επιλογές έχουν ενσωματωθεί στο κείμενο των «Προσανατολισμών» δεν μεταδίδεται στον αναγνώστη.

Τέλος, απορεί ο αναγνώστης γιατί σε ένα κείμενο του Αυγούστου 1990 αναγράφεται στο εξώφυλλο με κεφαλαία: ΑΘΗΝΑ 1991 και διανέμεται τον Μάιο 1991. Να θεωρήσουμε ότι υπάρχει ένταση εργασίας στο μήνα των αργιών και αδράνεια στους μήνες εργασίας; Ή ότι χρειάζεται μόνο ένας μήνας για να συνταχθεί το κείμενο των «προσανατολισμών» και πολλοί μήνες για να δακτυλογραφηθεί και να πολυγραφηθεί;

Ανάγκη επέκτασης της Επικουρικής Ασφάλισης σε Συνταξιοδοτηθέντες προ της 1.7.1979 Συνεταιριστικούς Υπαλλήλους

Όσοι παλαιοί συνεταιριστικοί υπάλληλοι συνταξιοδοτήθηκαν πριν από την 1.7.1979, έχουν εξαιρεθεί από την Επικουρική Ασφάλιση.

Πολλοί από αυτούς υπήρξαν από τους σκαπανείς της συνεταιριστικής ιδέας και από τους δημιουργούς των εγκαταστάσεων και των περιουσιακών στοιχείων που διαθέτουν σήμερα οι συνεταιρισμοί, εργαζόμενοι μάλιστα σε συνθήκες δύσκολες, που σε τίποτε δεν μοιάζουν με τις σημερινές.

Η διάκριση που έγινε εις βάρος των παλαιότερων συνταξιούχων στηρίχτηκε στο βοήθημα που πήραν οι συνταξιοδοτηθέντες πριν από το Ν. 935/1979 και το οποίο αντιστοιχούσε σε μια ή το πολύ σε δύο μηνιαίες επικουρικές συντάξεις.

Οι συνταξιοδοτηθέντες πρό της 1.7.1979 συνεταιριστικοί υπάλληλοι αισθάνονται δικαιολογημένη πικρία για την άνιση μεταχείριση, καθόσον σε εκείνους που είχαν παραιτηθεί προ της 1.7.1979, οι οποίοι μεταγενεστέρως επανήλθαν στην υπηρεσία ως εξαναγκασθέντες σε παραίτηση, δόθη-

κε η δυνατότητα να επιστρέψουν κατά δόσεις, το βοήθημα που είχαν επίσης λάβει, αφού τους χορηγήθηκε προηγουμένως πλήρης επικούρηση.

Είναι δίκαιο, εύλογο και επιβεβλημένο να αρθεί η διακριτική μεταχείριση εις βάρος μιας μερίδας συνταξιούχων όχι μόνο διότι πρέπει να ισχύουν ενιαίοι κανόνες επικούρησης όσων συνταξιοδοτούνται, αλλά και διότι δεν πρόκειται να επιβαρυνθεί ο Κρατικός Προϋπολογισμός, ενώ το ΤΑΥΣΟ παραμένει ένα από τα λίγα Ταμεία με ικανοποιητικά οικονομικά χαρακτηριστικά.

Το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να εγκύψει στο πρόβλημα αυτής της μικρής μερίδας συνταξιούχων, που αφού πρόσφεραν στους συνεταιρισμούς και στον τόπο, βρίσκονται στη δύση του βίου τους να αντιμετωπίζουν ακόμη και προβλήματα επιβίωσης. Η αίσθηση δικαίου οφείλει να επιβεβαιώνει συνεχώς την παρουσία της σε μια ευνομούμενη Πολιτεία.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΛΗΜΗ, «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», τόμος τρίτος 1935 - 1945, Αθήνα 1991. Έκδοση Αριστ. Ν. Κλήμης. (σελ. 608).

Σε μια περίοδο που ο συνεταιριστικός θεσμός έχει υποστεί σημαντική φθορά στη συνείδηση του μέσου πολίτη και που οι αγροτικοί συνεταιρισμοί έχουν υποστεί σοβαρό οικονομικό κλονισμό, έρχεται η γαλήνια ιστορική μαρτυρία του Αρ. Ν. Κλήμη να αναστηλώσει όχι μόνο τα συνεταιριστικά γεγονότα του παρελθόντος, αλλά και — κυρίως — το ηθικό των συνεταιριστών κυρίως των νεότερων στην ηλικία.

Με τον τρίτο τόμο του κλασικού έργου του «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα» ο Αρ. Ν. Κλήμης, όπως και στους δύο προηγούμενους τόμους, δεν αφηγείται, αλλά ξαναζωντανεύει την περίοδο 1935 - 1945, ανάγλυφη, μέσα από τα πιο σημαντικά κείμενα της περιόδου, τοποθετημένα στο πλαίσιο των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών γεγονότων της εποχής. Ο μελετητής του έργου έχει έτσι στη διάθεσή του όλα τα στοιχεία για να σχηματίσει γνώμη και να βγάλει συμπεράσματα, χωρίς ο συγγραφέας να τον περιορίζει.

Με την αναβίωση των γεγονότων, ο μελετητής, ιδίως όταν έχει μελετήσει και τους δύο προηγούμενους τόμους, ζει, ίσως περισσότερο έντονα και από εκείνους που έζησαν την ιστορούμενη περίοδο — επειδή σε σύντομο χρόνο αποκτά συσσωρευμένα βιώματα — το διαρκή αγώνα των συνεταιρισμών να κινηθούν σε μία αναπτυξιακή τροχιά, ενώ οι συνθήκες της χώρας οδηγούν

σε ανακυκλώσεις, με καινούργιο κάθε φορά ξεκίνημα, με άνοδο και με πτώση.

Σχετικά πρόσφατες είναι π.χ. οι διακηρύξεις της ΑΤΕ (στη δεκαετία του '80) για την επισήμανση των συνεταιρισμών που θα μπορούσαν να αναλάβουν την αυτοτελή άσκηση της αγροτικής πίστης. Στον τρίτο τόμο του έργου του Αρ. Ν. Κλήμη θα βρούμε ότι το «πρωτότυπο» της σχετικής εγκυκλίου της ΑΤΕ είχε εκδοθεί το 1935 και αποτελούσε την απάντηση σε προτάσεις να ανατεθεί το σχετικό έργο στις Ενώσεις. Αν ο μελετητής ενδιαφέρεται και για το αποτέλεσμα, θα βρει ότι η υπόθεση κατέληξε στον πολλαπλασιασμό των υποκαταστημάτων. Απόφαση ανάθεσης της αυτοτελούς άσκησης της αγροτικής πίστης στους συνεταιρισμούς το 1940, χωρίς, προφανώς, αποτέλεσμα, αφού μεσολάβησαν και τα πολεμικά γεγονότα.

Όταν κυκλοφορήσει ο τέταρτος τόμος, που υπόσχεται ο Αρ. Ν. Κλήμης στον πρόλογό του, ο μελετητής θα βρεθεί στον επόμενο κύκλο, που αρχίζει το 1952 με το ίδιο αποτέλεσμα.

Αποφασίζει η Συνομοσπονδία των συνεταιρισμών να ιδρύσει οργάνωση προμήθειας γεωργικών ειδών το 1936. Με όσα μεσολάβησαν, μόλις το 1949 κατάφερε να ιδρύσει τη ΣΠΕ που οδηγείται σε εξαφάνιση επί των ημερών μας.

Απομάκρυνση των αιρετών διοικήσεων των συνεταιρισμών με το νόμο 1154 του 1938 και επανάληψη του «έργου» με τον Α.Ν. 31 το 1967 και με το νόμο 1257 το 1982.

Προτάσεις για αναγκαστικές συγχω-

νεύσεις των συνεταιρισμών το 1939, παρόμοιες προτάσεις με το Ν.Δ. 227 το 1973, προσπάθεια επιβολής των αναγκαστικών συγχωνεύσεων από το 1985 με το νόμο 1541/85.

Τελετή για τη συμμετοχή των γεωργικών συνεταιρισμών σε λαϊκές αγορές το 1939, πανηγυρισμοί για την υποκατάσταση των χονδρεμπόρων της Λαχαναγοράς από τους συνεταιρισμούς το 1983. Αποτέλεσμα μηδέν.

Απόφαση της Συνομοσπονδίας το 1936 να ιδρύσει ασφαλιστική εταιρεία, έμεινε ως όνειρο. Ίδρυση της «Συνεταιριστικής» ασφαλιστικής εταιρείας το 1978 κα αμέσως μετά, ίδρυση της «Αγροτικής» ασφαλιστικής εταιρείας από την ΑΤΕ και δέσμευση των συνεταιρισμών, με όρο των δανειστικών τους συμβολαίων, να ασφαλιζονται στην εταιρεία της ΑΤΕ.

Με όλα αυτά που ανταλλάσσονται μέσα από τις σελίδες του λαμπρού έργου του Αρ. Ν. Κλήμη και βοηθούν τη σύνδεση με την πιο πρόσφατη και πιο οικεία πραγματικότητα, απορεί κανείς με την προσκόλληση των συνεταιρισμών στη ζωή. Δεν πεθαίνουν παρά τις διαρκείς ανακυκλώσεις και τον παραγκωνισμό.

Η ίδια η αναγκαιότητα της πραγματικότητας της υπαίθρου συντελεί στη διαρκή αναγέννησή τους από τα κύτταρα που κάθε φορά επιβιώνουν. Αυτό το γεγονός αποτελεί και το αισιόδοξο μήνυμα που μπορεί να αναστηλώσει το ηθικό των συνεταιριστών στο οποίο αναφερθήκαμε εισαγωγικά.

Άλλωστε μια συλλογική προσπάθεια, όπως η συνεταιριστική, που, παρά τις ανακυκλώσεις της, πρόσφερε κατά το 1940, τα κεφάλαια και τα αποθεματικά της στον αγώνα της τιμής και της ελευθερίας και που αποτέλεσε στήριγμα για την επιβίωση

του λαού στις δύσκολες συνθήκες της κατοχής, έχει λόγο ύπαρξης. Οι σχεδόν άγνωστες συνεταιριστικές σελίδες της κατοχής έρχονται στο φως από τον Αρ. Ν. Κλήμη, για να επιβεβαιώσουν την αδιαμφισβήτητη μοναδικότητα της συνεταιριστικής δράσης σε δύσκολες συνθήκες.

Όσα κολακευτικά λόγια και αν γράφουν για την αναστήλωση της συνεταιριστικής ιστορίας από τον Αρ. Ν. Κλήμη, δεν μπορούν να αποτιμήσουν τη διδακτική αξία της προσφοράς του. Την καλύτερη, ασφαλώς αποζημίωση για τον συγγραφέα αποτελεί η μελέτη αυτού του μοναδικού έργου από καθένα σχετιζόμενο με τους συνεταιρισμούς. Άλλωστε η διάρθρωση της ύλης επιτρέπει τη μελέτη είτε κατά θεματική ενότητα στην πορεία του χρόνου, είτε τη διαχρονική εξέλιξη του συνόλου των συνεταιριστικών θεμάτων.

Ακόμη, η επιμελημένη ευρετηρίαση των Β` και Γ` τόμων από κοινού, που αποτελεί προσφορά της Μερόπης Εμμανουήλ - Κλήμη, καθιστούν το έργο πολύτιμο σε κάθε ερευνητή και μελετητή ειδικών θεμάτων.

Για όσους πολυάσχολους επιθυμούν ν' αποκτήσουν μια πρόγευση του κρυμμένου στις 600 σελίδες του τρίτου τόμου θησαυρού, θα συνιστούσαμε να διαθέσουν έστω τον 12σέλιδο πρόλογο. Θα συνειδητοποιήσουν γιατί είναι «*Ολβιος όστις της ιστορίας έσχεν μάθησιν*» και ίσως θελήσουν τουλάχιστον να επωφεληθούν από τη συμπυκνωμένη δόση μάθησης που προσφέρει ο συγγραφέας και από τις απόψεις που διατυπώνει οι οποίες ασφαλώς έχουν αυξημένο ειδικό βάρος.

Κ.Α.Π.

ΔΗΜ. Θ. ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ «Οι Καταναλωτικοί Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα». Εκδόσεις KONSUM, 1991 (σελ. 206).

Ἄξια κάθε επαίνου είναι η προσπάθεια του Δ. Θ. Κοσμόπουλου να παρουσιάσει ιστορικά και διδακτικά κίνηση των καταναλωτικών συνεταιρισμών στην Ελλάδα. Με την εργασία του αυτή σε ένα χώρο που έχει επισκιασθεί από το πλήθος και τα προβλήματα των αγροτικών συνεταιρισμών, ο Δ. Θ. Κοσμόπουλος θέλησε και επιτυγχάνει να πραγματοποιήσει μια γόνιμη τομή. Συμπληρώνει ένα κενό όσον αφορά τη χωριστή εξέταση των καταναλωτικών συνεταιρισμών, συνδέοντας ταυτόχρονα τους καταναλωτικούς με τις άλλες κατηγορίες των συνεταιρισμών στον ενιαίο κορμό και την ενιαία ιδεολογική καταγωγή τους.

Το πρώτο μέρος του βιβλίου παρουσιάζει τη θεωρητική βάση του συνεταιριστικού θεσμού και το επίπεδο ανάπτυξης των συνεταιρισμών και ειδικότερα των καταναλωτικών συνεταιρισμών στο διεθνή και τον ευρωπαϊκό χώρο.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί στην Ελλάδα κατά την πορεία της ανάπτυξής τους, από τις πρώτες προσπάθειες του 1870 μέχρι σήμερα. Διακρίνονται 4 περίοδοι. Η πρώτη μέχρι το 1922, η δεύτερη 1923 - 1940, η τρίτη 1940 - 1960 και η τέταρτη από το 1960 έως το 1990.

Κατά την παρουσίαση των επιμέρους περιόδων, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί πλήθος πρωτογενών και δευτερογενών πηγών, επισημαίνοντας αξιόλογα κείμενα, πρωτοβουλίες, απόψεις και θεσμικές ρυθμίσεις. Περισσότερο αναλυτικά παρουσιάζεται η τελευταία περίοδος, με κύρια αναφο-

ρά στους ανοιχτούς καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, στο χωριστό νομικό τους πλαίσιο και στην αναπτυξιακή τους πορεία. Κάποια σημεία αυτής της περιόδου θα μπορούσαν ν' αποτελέσουν άρθρα επίκαιρου προβληματισμού, που, με τη δημοσίευσή τους σε συνεταιριστικό περιοδικό, θα συντελούσαν σε ευρύτερο επηρεασμό της συνεταιριστικής κοινής γνώμης και όσων άλλων χειρίζονται θέματα των καταναλωτικών συνεταιρισμών.

Όμως εκτός από τον συγγραφέα, που με πολλή επιμέλεια συγκέντρωσε και παρουσίασε το πλούσιο υλικό, έπαινος ανήκει και στις «Εκδόσεις KONSUM» που με το βιβλίο αυτό αρχίζουν εκδοτική δραστηριότητα σε συνεταιριστικά θέματα. Δεν περνάει τέλος απαρατήρητο ότι η φωτοσύνθεση και το μοντάζ έγιναν από τον Αστικό Εκδοτικό Συνεταιρισμό Πάτρας. Αν και η εκτύπωση είχε γίνει από συνεταιριστική οργάνωση, θα μιλούσαμε για μια τέλεια διασυνεταιριστική συνεργασία.

Κ.Α.Π.

ΚΣΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1940

ΜΕΛΗ: είναι 59 Ενώσεις Συνεταιρισμών Σουλτανοπαραγωγών
περιοχών που περιλαμβάνουν το σύνολο σχεδόν
των σουλτανοπαραγωγών της χώρας

ΕΔΡΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΘΗΝΑ - Κονάρη 24

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - Δ/ση Εργοστασίου : Ηράκλειο Κρήτης

Η ΚΣΟΣ διαθέτει ένα καινούργιο εργοστάσιο εφοδιασμένο με τα πιο σύγχρονα αυτόματα μηχανήματα επεξεργασίας, διαλογής και συσκευασίας σταφίδας, δυναμικότητας 80 τόννων το 7ωρο. Επίσης διαθέτει άρτια εκπαιδευμένο και πεπειραμένο προσωπικό, εξειδικευμένο στα θέματα σουλτανίνας. Με τα εφόδια αυτά και τη μόνιμη και δημιουργική δραστηριότητα που αναπτύσσει σαν κορυφαία Συνεταιριστική Οργάνωση των σουλτανοπαραγωγών, η ΚΣΟΣ κατατάσσεται μεταξύ των κυριοτέρων φορέων αξιοποιήσεως της σουλτανίνας και αποτελεί εγγύηση για την άριστη ποιότητά της.

Πρόεδρος του Δ.Σ.: ΠΑΝ. ΤΣΑΚΙΡΗΣ
Διευθυντής: ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΙΤΟΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31.12.1989

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:

Αξία ακινήτων - εγκαταστάσεων - εξοπλισμού γραφείων	595.393.820
Συμμετοχές - Μετοχές	28.603.692
Εμπορεύματα - Προϊόντα - Υλικά	1.932.798.828
Απαιτήσεις εν γένει	4.843.464.269
Ταμείο - Καταθέσεις στις Τράπεζες	50.513.624

ΠΑΘΗΤΙΚΟ:

Συνεταιριστικά Κεφάλαια και Αποθεματικά	848.719.813
Υποχρεώσεις εν γένει	4.669.255.592

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Συνολικός Κύκλος Εργασιών	1.850.795.902
Σύνολο εσόδων	252.473.788
Σύνολο εξόδων διαχειρίσεως - αποσβέσεων	249.511.749
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	2.862.039

ΣΥΝΕΔΙΜ Α.Ε.

**ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

**ΜΕΤΑΦΕΡΟΥΜΕ ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΣΑΣ
ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ**

**ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ**
πλήρεις και τμηματικές

**ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ**
πλήρεις και τμηματικές

**ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ**

Η ΣΥΝΕΔΙΜ ΑΕ στο χώρο των ΟΔΙΚΩΝ
ΘΑΛΑΣΙΩΝ, ΕΝΑΕΡΙΩΝ,
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ, μεταφορών
ταυτίζεται με την ασφάλεια και
την ταχύτητα στην διακίνηση
προϊόντων τόσο στην
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ όσο και στην
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ αγορά.
Ο προγραμματισμός η
οργάνωση και εξειδίκευση
αποτελούν τα μυστικά της
εκρηκτικής ανάπτυξης των
δραστηριοτήτων μας.

Η εξυπηρέτηση των Συνεταιριστικών
οργανώσεων αποτελεί επιτυχία του
παραλόγου. Η ελέγξαση της
δραστηριότητάς μας στον χώρο
των ιδιωτικών επιχειρήσεων
έπαυσε να είναι πρόκληση,
μετετράπη σε επιβεβαίωση
της ανταγωνιστικότητας μας
κριτήριο των όσων ισχυριζόμεθα
είναι η ανάθεση της
μεταφοράς

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ (ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ BIMCO)
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΟΙΩΝ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΛΙΜΕΝΕΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΕΙΣ**

Αναλαμβάνουμε διατυπώσεις και προώθηση εκθεμάτων σε Εθνικό και διεθνές επίπεδο

ΚΕΝΤΡΙΚΟ : Πανεπιστημίου 56 (Μέγαρο Ερμής) Τ.Κ. 10678. ΘΥΡΙΣ 3875
Τηλ. 3638 795-6 TELEX 221454 - 226743 - 224484 SEDM Greece
FAX 3625 415

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ : Φράγκων 6-8 Τ.Κ. 546.26 Τηλ. (031) 547647 - 543800
TELEX 418547 SEDM FAX (031) 547669

ΠΑΤΡΑ : Ρήγα Φεραίου 75 & Αγίου Νικολάου Τ.Κ. 26221 Τηλ. (061) 224106
TELEX 312336 SEDM FAX (061) 224106

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ : Λεονταρίου 2 Τ.Κ. 68100 Τηλ. (0551) 23912 TELEX 466235 SEDM
FAX (0551) 32218

ΦΩΤΕΙΝΗ Θ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ

Σε ηλικία 89 ετών και ενώ βρισκόταν ακόμα σε θαυμαστή πνευματική διαύγεια, πέθανε ξαφνικά και κηδεύτηκε στις 16 Ιουλίου στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών η Φωτεινή Θ. Τζωρτζάκη (το γένος Μουτζουρίδου) φιλόλογος, παιδαγωγός, συγγραφέας και κύρια οργανώτρια στην Ελλάδα του θεσμού των σχολικών συνεταιρισμών.

Στην κηδεία της παραβρέθηκαν οι συγγενείς και πολλοί φίλοι (παρά το ακατάλληλο της ώρας και τη ζέστη), κατατέθηκαν δε δεκάδες στεφάνια από συγγενείς, φίλους και πολλές συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Αίγα λόγια τιμητικά, από μέρους των συνεργατών, φίλων και της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού, είπε ο Αριστ. Κλήμης, (συνεργάτης του ζεύγους Τζωρτζάκη επί 55 και πάνω χρόνια). Τα παραθέτουμε:

Επικήδειος Αριστ. Κλήμη στη Φωτεινή Θ. Τζωρτζάκη

(Τρίτη 16.7.1991 στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών)

Την ώρα αυτή του αποχαιρετισμού, όσοι σε γνωρίσαμε ως στοργική σύζυγο, μητέρα και γιαγιά, ως φιλόλογο και παιδαγωγό καθηγήτρια και διευθύντρια στο προπολεμικό Αμερικανικό Κολλέγιο, ως συγγραφέα φιλολογικών - λογοτεχνικών - ιστορικών έργων και ως πρωταγωνίστρια και οργανώτρια του θεσμού των σχολικών - μαθητικών συνεταιρισμών, και κυρίως όσοι σε γνωρίσαμε στο πλευρό του μεγάλου συνεταιριστή και Ανθρώπου Θεόδωρου Τζωρτζάκη, ΕΚΤΙΜΟΥΜΕ πόσο μεγάλο σε ποσότητα αλλά κυρίως σε ποιότητα ήταν το έργο που πρόσφερες κατά τις πολλές δεκαετίες που έζησες.

Και όσοι πιο κοντινοί, συγγενείς και φίλοι και συνεργάτες, γνωρίζουμε τα όσα υποφέρατε επί δεκαετίες, με καρτεριά, με αξιοπρέπεια και ανωτερότητα, όσα υποφέρατε από τη μοχθηρία μερικών ανθρώπων και τις περιστάσεις του βίου, αισθανόμαστε ακόμα περισσότερο το ύψος της κοινωνικής προσφοράς και το μεγαλείο της πνευματικής προσωπικότητας του ζεύγους Τζωρτζάκη.

Η εμμονή του ζεύγους Τζωρτζάκη στα ανθρωπιστικά πνευματικά ιδεώδη και η προσφορά του υπήρξε παροιμιώδης, συνεχής και μεγάλη.

Φωτεινή Τζωρτζάκη, επί 70 χρόνια μετά τα πανεπιστημιακά, υπήρξες διαρκής πνευματική προσφορά. Ακόμα και στις πιο δύσκολες ημέρες των δοκιμασιών, όταν ο συνηθισμένος άνθρωπος καταλαμβάνεται από απογοήτευση ή οργή, ή εκδικητική

διάθεση για την αδικία που του γίνεται από ανθρώπους και γεγονότα, από τον ανθρώπινο κατατρεγμό ή από τα χτυπήματα της ζωής, εσύ Φωτεινή Τζωρτζάκη, όπως και ο μεγάλος Θεόδωρος Τζωρτζάκης, σταθήκατε γενναίοι και τα αντιμετώπισατε όλα με αξιοπρέπεια, με ανωτερότητα.

Τώρα οδεύεις εκεί που δεν υπάρχει λύπη και στεναγμός, εκεί που υπάρχει για τους ανθρώπους της προσφοράς ζωή ατελείωτος.

Ο γιός σου και ο νέος Θεόδωρος Τζωρτζάκης ο εγγονός σου, οι συγγενείς και εμείς οι μαθητές, συνεργάτες και φίλοι, οι σχολικοί συνεταιρισμοί όλης της Ελλάδας, τα μέλη της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού και γενικά ο πνευματικός και ο συνεταιρισμένος κόσμος που σε γνώρισε ή που μόνο γεύτηκε και γεύεται τους καρπούς του μόχθου σου, όλοι θα λέμε ουσιαστικά (και όχι μηχανικά και τυπικά) όσο ζούμε το ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ.

Στο τιμητικό τεύχος που οι συνεργάτες, μαθητές και φίλοι πρόσφεραν το 1972 στη μνήμη του Θεόδωρου Τζωρτζάκη αναγράφεται η ρήση του Γρηγορίου Ναζιανζίνου «'Αθανάσιον επαινών αρετήν επαινέσομαι». Τα λίγα αυτά λόγια που απευθύνουμε σήμερα σε σένα Φωτεινή Τζωρτζάκη οι συγγενείς και φίλοι, αυτό το νόημα έχουν: Τον έπαινο της αρετής και της προσφοράς του ζεύγους Τζωρτζάκη, για παραδειγματισμό.

20 χρόνια από το θάνατο του

ΘΕΟΔΩΡΟΥ Γ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ

Τον Αύγουστο 1991 συμπληρώθηκαν 20 χρόνια από το θάνατο του μεγάλου Έλληνα συνεταιριστή Θ. Τζωρτζάκη, πνευματικού φάρου, ιδεολόγου αγωνιστή και οργανωτή στον οποίο τόσο πολλά οφείλει η συνεταιριστική μας κίνηση.

Το περιοδικό μας, τα μέλη της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού και όλος ο συνεταιρισμένος κόσμος, οφείλομε να αναμνησθούμε το έργο του και να τιμήσουμε εφέτος επάξια τη μνήμη του.

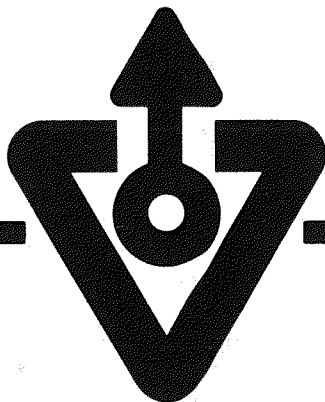
Επειδή όμως το επόμενο έτος 1992 συμπληρώνονται 100 χρόνια από τη γέννησή του, κρίναμε σκόπιμο, με τη απόδοση αυτή φόρου τιμής που γίνεται από το περιοδικό μας, να ειδοποιήσουμε από τώρα σχετικά τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και τους Συνεταιριστές (παλαιούς και νέους) και να εισηγηθούμε να γίνει το 1992 μια αξιόλογη πνευματική κινητοποίηση όχι τόσο για να τιμηθεί τυπικά ο Θ. Τζωρτζάκης (γιατί πραγματικά δεν το έχει ανάγκη), όσο για να αντλήσουμε όλοι χρήσιμα διδάγματα συνεταιριστικά και ανθρωπιστικά από το μεγάλο του έργο και από τη θυσία των ατομικών του συμφερόντων στο βωμό της συνεταιριστικής ιδέας και προόδου.

Στην κινητοποίηση αυτή που η πρωτοβουλία της ανήκει και στην Εταιρεία Φίλων Συνεργατισμού και στην Πανελλήνιο Συνομοσπονδία Γ. Συνεταιρισμών (για την ίδρυση της οποίας εργάστηκε συστηματικά και την πραγματοποιήσει), καλούμε να προετοιμαστούν όλες οι Οργανώσεις και όλοι οι Συνεταιριστές, ώστε η επέτειος αυτή να αποτελέσει ένα νέο και σωστό ξεκίνημα για το καλό της συνεταιριστικής κινήσεως μας πνευματικά και πρακτικά.

Πρέπει να είμαστε βέβαιοι ότι οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις θα αξιοποιήσουν αυτή την ευκαιρία - επέτειο. Όλοι μας έχουμε να διδαχθούμε και να ωφεληθούμε πολλά από την κατάλληλη οργάνωση.

Το ζεύγος Φωτεινή και Θεόδωρος Τζωρτζάκης

ΦΥΤΟΧΩΜΑΤΑ - ΚΟΜΠΟΣΤΕΣ

**HY-POT
CORRONUM
HY-POT VIKAL**

ΜΕΤΑΠΛΑΣΤΕΣ ΕΔΑΦΟΥΣ

**ΑΝΘΟΡΜΟΝ
ΟΡΓΑΝΙΚΑ**

ΟΡΓΑΝΟΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

**ΦΥΤΟΡΜΟΝ SUPER
ΦΥΤΟΡΜΟΝ SPECIAL**

**ΠΥΚΝΑ ΚΡΥΣΤΑΛΙΚΑ
ΥΔΑΤΟΔΙΑΛΥΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ**

**NEW VACHS 60
ΑΜΜΟΡΗΟΣΚΑ 60**

**GREEN TOP
EVEXEL**

TOM MG4

ΥΓΡΑ ΔΙΑΦΥΛΜΙΚΑ

**HUMOTREL
FILOZAL**

 VIOLMET A.E.

ΚΡΑΤΙΝΟΥ 11 105.52 ΑΘΗΝΑ * Τηλ. 5226.440 - 5223.668 * TLX. 219457 VIME GR

TELEFAX: 5224369 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΙΣΘΜΙΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ * Τηλ. 0741-98 395

ΕΙΔΗΣΕΙΣ: Αγροτικές - Συνεταιριστικές

* Η Αναθεώρηση της Κ.Α.Π.

Στις 12.7.91 και με συμμετοχή του Επιτρόπου της ΕΟΚ κ. Μακ Σάρ, συνεδρίασε το προεδρείο της COPA (Οργάνωση Αγροτικών Επαγγελματιών Οργανώσεων) με κύριο αντικείμενο συζήτησης την πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της COPA, η πρόταση αναθεώρησης της Κ.Α.Π. αποβλέπει στη διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων της CATT (Διεθνής Συμφωνία περί Δασμών και Εμπορίου) και όχι στη λύση των προβλημάτων και των προοπτικών της Ευρωπαϊκής γεωργίας. Γι' αυτό άλλωστε και χαιρέτισθηκε σαν θετική από τους Αμερικανούς και τους Αυστραλούς.

Η ελληνική αντιπροσωπεία στην παρέμβασή της, αφού επισήμανε τις θετικές προσεγγίσεις της πρότασης αναθεώρησης για ορισμένους τομείς, υπογράμμισε το ενδιαφέρον της για τα μεσογειακά προϊόντα και κυρίως για τον καπνό, ο οποίος με την πρόταση αναθεώρησης τείνει να γίνει «το μαύρο πρόβατο» της Κ.Α.Π. με πρόσχημα την αντικαπνιστική εκστρατεία.

Μιλώντας για το ίδιο θέμα στη Θεσσαλονίκη στις 9.9.91 ο Υπουργός Γεωργίας κ. Σωτ. Κούβελας χαρακτήρισε θετική υπό ορισμένες προϋποθέσεις τη Νέα Αγροτική Πολιτική της Κοινότητας. Αναφέρθηκε στην πρόωγη συνταξιοδότηση των αγροτών, που προβλέπει η Κ.Α.Π. και η οποία θα βοηθήσει την ορθολογική αναδιάρθρωση του αγροτικού κλήρου και τη μεί-

ωση του αριθμού των ασχολουμένων στη γεωργία, που στην Ελλάδα είναι 5-8 φορές περισσότεροι από αυτούς των άλλων χωρών της ΕΟΚ. Ακόμη ότι ευνοείται η κτηνοτροφία μας από τη μείωση της τιμής των σιτηρών και ότι με προσφερόμενες νέες ευκαιρίες απασχολήσεως θα κρατήσουμε στην ύπαιθρο και τους μή απασχολούμενους με τη γεωργία.

Ειδικότερα για τον καπνό είπε ότι απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην αντιμετώπιση των προτάσεων της Κοινότητας και δήλωσε ότι για το θέμα αυτό (τον καπνό δηλαδή) θα δώσουμε μάχη.

* Συνεχείς αλλαγές ηγεσίας στο Υπουργείο Γεωργίας.

Μετά τον τελευταίο κυβερνητικό ανασχηματισμό, καθήκοντα Υπουργού Γεωργίας ανέλαβε ο κ. Σωτήριος Κούβελας (Βουλευτής Θεσσαλονίκης τ. Υπουργός Εσωτερικών) και Υφυπουργού ο κ. Κοσκινάς. Νέοι Γενικοί Γραμματείς ορίσθησαν ο κ. Δ. Κατσούδας, που αναλαμβάνει καθήκοντα στη νεοσύστατη Γ. Γραμματεία Δασών και ο κ. Σ. Τσιτουρίδης ο οποίος θα έχει την ευθύνη των κοινοτικών θεμάτων.

Αντιθέτως, καταργήθηκε η Γενική Γραμματεία Συνεταιρισμών με αποτέλεσμα την απομάκρυνση του μέχρι πρότινος επικεφαλής αυτής κ. Γ. Σελιανάκη. Όπως δήλωσε ο κ. Κούβελας, η ευθύνη για τους συνεταιρισμούς ανατίθεται στον Υφυπουργό Γεωργίας κ. Χρ. Κοσκινά, ενώ παραμένει ο Γεν. Γραμματέας του Υπουρ-

γείου κ. Νικ. Ψυλλάκης. Στις 30 Νοεμβρίου ο κ. Κούβελας ανέλαβε καθήκοντα Υπουργού Προεδρίας. Καθήκοντα Υπουργού Γεωργίας ανέλαβε ο κ. Σ. Χατζηγάκης. Έπεται συνέχεια;

*** Πώληση Οινοποιείου Ραψάνης**

Σύμφωνα με ανακοίνωση της ΑΤΕ το Οινοποιείο Ραψάνης (περιοχή Λαρίσης) μεταβιβάστηκε τελικά στην Εταιρεία «Τσάνταλης» Α.Ε., αντί του ποσού των 180 εκατ. δρχ. Είναι η πρώτη μεταβίβαση εταιρείας της ΑΤΕ σε ιδιώτη και προβλέπεται ότι θα επιταχυνθεί ο ρυθμός αποκρατικοποίησεως των εταιρειών της Τράπεζας.

Σημειώνεται ότι παλαιότερα είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον για την αγορά του Οινοποιείου και η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λαρίσης - Τυρνάβου - Αγιάς, η οποία διαθέτει δικό της οινοποιείο στον Τύρναβο.

*** Κάλυψη οφειλών ΚΥΔΕΠ από το Δημόσιο**

Χρέη της ΚΥΔΕΠ ύψους 187 δισ. δρχ. (σε σύνολο 285 δισ. δρχ., που είναι οι οφειλές της Κοινοπραξίας στην ΑΤΕ) θα καλύψει το Δημόσιο στο πλαίσιο της σχετικής εξαγγελίας που έγινε από τον Πρωθυπουργό.

Σε δήλωση του τ. Υπουργού Γεωργίας κ. Σωτ. Κούβελα και του Υφυπουργού κ. Χ. Κοσκινά, ο συμπηφισμός των χρεών των συνεταιριστικών οργανώσεων, που οφείλονται σε εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής για λογαριασμό του Δημοσίου θα κινείται στο πνεύμα των προτάσεων της «Επιτροπής Σελλιανάκη» (βλ. Σ.Π. τ. 18

σελ. 83). Όσον αφορά την ΚΥΔΕΠ, ο συμπηφισμός αυτός θα προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς, ώστε να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση της Κοινοπραξίας για τη συγκέντρωση βαμβακιού και αραβοσίτου (βλ. σχετικά στις επόμενες ειδήσεις).

Περαιτέρω ο κ. Σωτ. Κούβελας ομίλησε για περιοκόπη των εθνικών επιδοτήσεων, που είναι ασυμβίβαστες με τους κανονισμούς της ΕΟΚ, ώστε να περιορισθεί η επιβολή από την Κοινότητα στη χώρα μας προστίμων, που ανέρχονται σε δεκάδες δισεκατομμύρια.

*** Η ΠΑΣΕΓΕΣ ζητεί ενίσχυση από την Ευρώπη**

Η ΠΑΣΕΓΕΣ για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα χρηματοδότησης των Α.Σ.Ο. εξασφάλισε τη συμπαράσταση της COGECA (Ένωση Ευρωπαϊκών Συνεταιριστικών Οργανώσεων) και της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών της ΕΟΚ.

Σε έκθεση που συνέταξαν οι γενικοί γραμματείς των ως άνω Ευρωπαϊκών Οργανώσεων κ. Kellner και Ravoet, προτρέπονται οι συνεταιρισμοί και οι συνεταιριστικές τράπεζες της Ευρώπης να εξετάσουν τις δυνατότητες συνεργασίας τους με τις ελληνικές Α.Σ.Ο.

Ειδικότερα προτείνεται να οργανωθεί συνεταιριστική επιχειρηματική εβδομάδα στην Ελλάδα με χρηματοδότηση της ΕΟΚ, προκειμένου να υπάρξει σχετική ενημέρωση και να διερευνηθεί η δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασίας.

Συγκεκριμένα η βοήθεια που ζητεί η ΠΑΣΕΓΕΣ περιλαμβάνει:

— Χρηματοδότηση από τις Συνεται-

ριστικές Τράπεζες της Ευρώπης, ώστε οι Α.Σ.Ο. ν' αγοράσουν το 49% των μετοχών της ΑΤΕ και τις μετοχές της τελευταίας στις θυγατρικές της.

— Να μην αποκλεισθεί η απ' ευθείας εξαγορά από Συνεταιριστικές Τράπεζες της Ευρώπης (Κοινότητας) των μετοχών της ΑΤΕ.

— Να εξετασθεί η εξαγορά των μετοχών της ΑΤΕ από συνεταιριστικές επιχειρήσεις και ευρωπαϊκούς συνεταιρισμούς.

— Να ξεκινήσει συνεργασία μεταξύ των ΑΣΟ και συνεταιριστικών επιχειρήσεων της Ελλάδος με τις αντίστοιχες της Κοινότητας σε θέματα τεχνολογίας, marketing, πωλήσεων κλπ.

*** Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.**

Στις 8 Ιουλίου 1991 πραγματοποιήθηκε η «ανωνυμοποίηση» της ΑΤΕ και μέσα σ' ένα χρόνο θα προχωρήσει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου (από 45 δισ. δρχ. που είναι σήμερα) κατά 150 δισ. δρχ., μέσω του χρηματιστηρίου. Ήδη με την υπ' αριθ. 1962/29.7.91 πράξη του Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα Α.Ε. να δανειοδοτεί όλους τους τομείς και τους κλάδους της οικονομίας, αλλά και στις άλλες τράπεζες να δανειοδοτούν τους αγρότες και τις συνεταιριστικές οργανώσεις τους.

Μιλώντας ο Διοικητής της Τράπεζας κ. Μανώλης Κεφαλογιάννης στις 12 Αυγούστου 1991 κατά τη διάρκεια συνάντησής του με δημοσιογράφους και παρουσία των μελών του νέου διοικητικού συμβουλίου, υπογράμμισε ότι στόχος της διοίκησης είναι η ΑΤΕ να εξελιχθεί σε κρατικοσυνεταιριστική

Τράπεζα. Το 51% θα παραμείνει στο Κράτος και το 49% θα διατεθεί σε αγρότες, αγροτικούς συνεταιρισμούς και Ενώσεις, καθώς και σε υπαλλήλους της. Αν απομείνει αδιάθετο υπόλοιπο μετοχών, θα διατεθεί στο ευρύτερο κοινό.

Στη συνέχεια πρόσθεσε ότι με την μετατροπή της ΑΤΕ σε Α.Ε. επιτυγχάνεται:

— Η απελευθέρωσή της από την παραδοσιακή δομή και λειτουργία, ώστε να περιλάβει όλες τις σύγχρονες μορφές τραπεζικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τις επιταγές και οδηγίες της ΕΟΚ.

— Η εξυγίανση της οικονομικής της θέσεως, σαν πρώτο βήμα για την ανεξαρτησίας της.

— Ο εκσυγχρονισμός των μέσων και των μεθόδων λειτουργίας της και

— Η διεθνοποίησή της κατά τα πρότυπα των μεγάλων ευρωπαϊκών Αγροτικών Τραπεζών Rabobank και Credit Agricole.

*** Γενική Συνέλευση της «Ελαιουργικής»**

Στις αρχές Ιουλίου (11.7.1991) συνήλθε η Γενική Συνέλευση των μελών της Ελαιουργικής (Κεντρικής Κλαδικής Συνεταιριστικής Ένωσης Ελαιοκομικών προϊόντων) στην οποία ανακοινώθηκαν και τα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 1990. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κ. Μ. Γαβαλάς υποστήριξε ότι η ζημία της χρήσεως εκ 6,1 δισ. δρχ., οφείλεται στις τεράστιες χρηματοοικονομικές δαπάνες της Οργάνωσης για την κάλυψη δανειακών υποχρεώσεων προηγούμενων ετών. Συνολικά η ζημία της Ελαιουργικής την 31.12.90 ανήρχετο

σε 14,1 δισ. δρχ., τα δε αποθεματικά κεφάλαια σε 588 εκατ. δρχ.

Σύμφωνα με πρόταση του Δ.Σ. της Οργανώσεως η ως άνω ζημία θα μεταφερθεί προς κάλυψη στις επόμενες χρήσεις, δεδομένου ότι η υπεραξία των ακινήτων και των εγκαταστάσεων της καλύπτει σημαντικό μέρος αυτής της ζημίας και με την προοπτική ότι η Πολιτεία θα καλύψει ένα άλλο μέρος που οφείλεται στην άσκηση για λογαριασμό της, στο παρελθόν κοινωνικής πολιτικής. Το τελευταίο εβεβαίωσε και ο παριστάμενος στη Συνέλευση Γεν. Γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας κ. Γ. Σελλιανάκης.

Για την οικονομική εξυγίανση της Οργάνωσης η διοίκησή της έχει αποφασίσει τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

— Περιορισμό των χρηματοοικονομικών δαπανών κατά 70% για κάθε χρήση, με χαμηλό ύψος δανεισμού, μείωση των αποθεμάτων και πιο γρήγορη ανακύκλωση.

— Μείωση κατά 30% των γενικών δαπανών (εξόδων διοικήσεως).

— Μείωση της αμοιβής εργασίας κατά 30%.

— Παύση ζημιογόνων δραστηριοτήτων και ενεργοποίησης κερδοφόρων.

— Παροχή κινήτρων (1 εκατομμύριο δρχ., πέραν της νομικής αποζημιώσεως) για τους αποχωρούντες οικειοθελώς εργατοτεχνίτες.

*** Χρηματοδότηση ΚΥΔΕΠ**

από Α.Τ.Ε.

Ύστερα από πολλές συζητήσεις, ανακοινώσεις κλπ. αποφασίσθηκε τελικά η χρηματοδότηση της ΚΥΔΕΠ

με το ποσό των 124 δισ. δρχ. για τη συγκέντρωση της παραγωγής βάμβακος, αραβοσίτου και ρυζιού. Τούτο (επιβεβαιώθηκε και από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας) κατέστη δυνατόν ύστερα από συμφωνία μεταξύ ΑΤΕ και ΚΥΔΕΠ επί των προϋποθέσεων - όρων χρηματοδοτήσεως που είναι οι ακόλουθες:

— Επιβολή εισφοράς στα προϊόντα που διαχειρίζεται η ΚΥΔΕΠ, ώστε από την παρακράτηση αυτής της εισφοράς να εξοφληθούν παλαιότερα δάνεια στο πλαίσιο των ρυθμίσεων που προωθεί η ΑΤΕ. Η εισφορά αυτή συμφωνήθηκε να είναι 1 δρχ. / κιλό για το καλαμπόκι και 3 δρχ. / κιλό για το βαμβάκι. Συμφωνήθηκε επίσης να μειωθούν κατά 50% οι λειτουργικές δαπάνες της ΚΥΔΕΠ.

Από το σύνολο των ως άνω 124 δισ. δρχ. της χρηματοδοτήσεως 68 δισ. δρχ. θα διατεθούν για το βαμβάκι 53 δισ. δρχ. για το καλαμπόκι και 3 δισ. δρχ. για το ρύζι.

*** Θυγατρικές της Α.Τ.Ε.**

σε Συνεταιρισμούς

Σύμφωνα με ανακοίνωση της ΑΤΕ δύο θυγατρικές εταιρείες της περιέχονται εξ ολοκλήρου πλέον σε Συνεταιρισμούς με τη μεταβίβαση σ' αυτούς των μεριδίων της. Πρόκειται για τις:

— Γαλακτοβιομηχανία Λάρισας «ΟΛΥΜΠΙΟΣ» Α.Ε. Το 60% των μεριδίων της η ΑΤΕ μεταβιβάζει στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λαρίσης - Τυρνάβου - Αγιάς, η οποία πλέον αποκτά το σύνολο των μετοχών της Εταιρείας.

— «ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ» Α.Ε., με έδρα την Αρναία. Πρόκειται για μονάδα παραγωγής πριστής ξυλείας και παρ-

κέττων, της οποίας η επένδυση βρίσκεται σε εξέλιξη. Μεταβιβάζεται το 40% του μεριδίου της ΑΤΕ στην Ένωση Δασικών και Γεωργικών Συνεταιρισμών Αρναίας, η οποία μέχρι τώρα συμμετείχε στην Εταιρεία με ποσοστό 60%.

*** Φορολογία αγροτών - Συνεταιρισμοί**

Με την υπ' αριθ. 108640/5900/0009Α/20.9.91 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας επιβλήθηκε η υποχρέωση στην ΑΤΕ, τον Οργανισμό Βάμβακος, τον Οργανισμό Καπνού, την ΚΥΔΕΠ, τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και τα εργοστάσια Ζαχάρεως να παρέχουν στο Υπουργείο Οικονομικών τα ακόλουθα στοιχεία, που είναι απαραίτητα για τον προσδιορισμό των εισοδημάτων από αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

— Το ύψος του καλλιεργητικού δανείου, που χορηγείται κάθε χρόνο σε κάθε γεωργική εκμετάλλευση.

— Το ύψος των επιδοτήσεων, που καταβάλλονται για κάθε γεωργική εκμετάλλευση, (αγρότη ή μή) για κάθε προϊόν.

— Το ύψος των εισπράξεων, που πραγματοποιεί κάθε αγρότης ή αγροτική εκμετάλλευση από την πώληση των προϊόντων.

— Κάθε στοιχείο που έχει σχέση με την άσκηση αγροτικής εκμετάλλευσης.

Τα παραπάνω στοιχεία θα παρέχονται ύστερα από έγγραφο αίτημα αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι εκπρόσωποι συνεταιριστικών οργανώσεων έχουν διατυπώσει κατ' επανάληψη την αντίθεσή τους στην παροχή αυτών των στοιχείων.

ΤΑ ΚΕΡΔΟΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΑΣ

ΣΕΚΟΒΕ

ΡΟΔΟΠΗ

ΒΙΟΧΥΜ

Ε.Γ.Σ. ΛΕΣΒΟΥ
Ε.Γ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ
Ε.Γ.Σ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
Ε.Γ.Σ. ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Α.Ε.Β.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ
Ε.Γ.Σ. ΗΛΕΙΑΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΣ
Ε.Γ.Σ. ΝΑΞΟΥ
Ε.Γ.Σ. ΤΗΝΟΥ
Σ/σμός ΣΚΟΠΕΛΟΥ

ΜΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

- Κονσέρβες
- Κατεψυγμένα Λαχανικά
- Χρυσή Πατάτα
- Τυριά
- Αλλαντικά
- Ελιές
- Ρύζι - Οσπρία
- Τουρσιά
- Λάδια - Πυρηνέλαια
- Χυμοί
- Κρασιά
- Δαμάσκηνα

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ελληνική Συνεταιριστική Εταιρεία Διανομών - Εξαγωγών και Εισαγωγών Α.Ε.

Ακαδημίας και Γενναδίου 8 Αθήνα 142 τηλ: 36.42.311-13

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

(συνέχεια από το προηγούμενο και τέλος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ`

Αναρρωτικές Άδειες - προστασία και διευκόλυνση των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις

Άρθρο 38

Αναρρωτικές άδειες - Ασθένειες

Τα της αποχής των υπαλλήλων από την εργασία τους λόγω ασθένειας, ρυθμίζονται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τις οικείες συλλογικές συμβάσεις.

Άρθρο 39

Προστασία και διευκόλυνση των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις

Για τη διευκόλυνση των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στις διατάξεις του Νόμου 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε`

Εκπαιδευτικές άδειες

Άρθρο 40

Εκπαιδευτικές άδειες

1. Στους τακτικούς (μόνιμους) υπαλλήλους της οργάνωσης είναι δυνατή με απόφαση του Δ.Σ. η χορήγηση άδειας, με ή χωρίς αποδοχές για επιμόρφωση στο εξωτερικό. Η διάρκεια της εκπαιδευτικής άδειας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την κανονική διάρκεια των σπουδών.

2. Για τη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας με αποδοχές στο εξωτερικό καθώς και για τις αποζημιώσεις, οδοιπορικά και άλλα έξοδα αποφασίζει το Δ.Σ. της Οργάνωσης.

3. Εκπαιδευτική άδεια χωρίς αποδοχές χορηγείται μόνο αν ο υπάλληλος αναλαμβάνει τα πάσης φύσεως έξοδα μετεκπαίδευσής του.

4. Μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής άδειας με αποδοχές ο υπάλληλος υποχρεούται να παραμείνει στην οργάνωση για χρόνο ίσο προς το τριπλάσιο του χρόνου της εκπαι-

δευτικής άδειας, διαφορετικά υποχρεούται να καταβάλει στην οργάνωση με το νόμιμο τόκο από την είσπραξη των χρημάτων, όσα πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής του άδειας.

5. Μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής άδειας χωρίς αποδοχές, ο υπάλληλος υποχρεούται να παραμείνει στην οργάνωση για χρόνο ίσο με το χρόνο της εκπαιδευτικής άδειας, διαφορετικά να καταβάλει αποζημίωση ίση προς τις αποδοχές του μισού χρόνου κατά τον οποίο ο υπάλληλος είχε υποχρέωση να παραμείνει.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α`

ΑΤΟΜΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 41

Τήρηση Ατομικού Μητρώου Υπαλλήλων

1. Η αρμόδια, από το καταστατικό ή τον εσωτερικό κανονισμό, υπηρεσία κάθε Οργάνωσης, τηρεί το ατομικό μητρώο υπαλλήλων το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία ταυτότητας του υπαλλήλου, την οικογενειακή του κατάσταση, τίτλους σπουδών ή άλλα τυπικά προσόντα, όλα τα έγγραφα που αναφέρονται στην υπηρεσιακή γενικά κατάσταση του υπαλλήλου και κάθε στοιχεία που ο ίδιος ο υπάλληλος καταθέτει στην υπηρεσία για να περιληφθεί στο ατομικό μητρώο του.

2. Τα στοιχεία του ατομικού μητρώου ταξινομούνται με τις εξής διακρίσεις:

Α. Στοιχεία ταυτότητας υπαλλήλου.

Στοιχεία οικογενειακής κατάστασης.

Τα στοιχεία αυτά υποβάλλονται από τον υπάλληλο με υπεύθυνη δήλωση κατά το διορισμό του μαζί με τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία. Με τον ίδιο τρόπο δηλώνονται υποχρεωτικά και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών.

Β. Τίτλοι σπουδών ή άλλα τυπικά προσόντα.

Γ. Στοιχεία υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου, ήτοι αποφάσεις, έγγραφα ή άλλα στοιχεία που αναφέρονται στη σταδιοδρομία και την υπηρεσιακή κατάσταση γενικά του υπαλλήλου (Διορισμός, προϋπηρεσία, προαγωγές, μεταβολές κλπ.).

Δ. Εκθέσεις αξιολόγησης υπαλλήλου.

Ε. Ποινές - Άδειες - Ασθένειες.

ΣΤ. Στοιχεία που καταθέτει ο ίδιος ο υπάλληλος στην υπηρεσία του και ζητά να περιληφθούν στο ατομικό μητρώο του.

3. Απαγορεύεται να τεθούν στο ατομικό μητρώο του υπαλλήλου στοιχεία που αναφέρονται στις πολιτικές και θρησκευτικές του πεποιθήσεις.

4. Τα στοιχεία που περιέχονται στα ατομικά μητρώα ταυτόχρονα με την τοποθέτησή τους σ' αυτά, καταχωρίζονται κατά χρονολογική σειρά σε ειδική για κάθε υπάλληλο κατάσταση, που αποτελεί και ευρετήριο των στοιχείων του ατομικού μητρώου του.

5. Η αρμόδια υπηρεσία (Διοικητικού - Προσωπικού) της Οργάνωσης είναι υπεύθυνη για την τήρηση, την ασφαλή φύλαξη και τη συνεχή ενημέρωση όλων των στοιχείων που συγκροτούν το ατομικό μητρώο του υπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β`

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ - ΜΕΤΑΘΕΣΗ - ΑΠΟΣΠΑΣΗ - ΜΕΤΑΤΑΞΗ

Άρθρο 42

Τοποθέτηση

Η τοποθέτηση των υπαλλήλων στις προβλεπόμενες από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Οργάνωσης θέσεις, ενεργείται με βάση:

- α) Τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες και
- β) Τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υπαλλήλων.

Άρθρο 43

Μετάθεση

1. Για την κάλυψη των υπηρεσιακών της αναγκών η Οργάνωση έχει πάντοτε το δικαίωμα να μεταθέτει υπαλλήλους από την κεντρική υπηρεσία στην περιφερειακή και αντίστροφα, καθώς και από περιφερειακή υπηρεσία σε περιφερειακή.

2. Οι μεταθέσεις ενεργούνται με απόφαση του Δ.Σ. μετά από γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, λαμβανομένων υπόψη των οικογενειακών και προσωπικών αναγκών των εργαζομένων.

3. Μετάθεση υπαλλήλου στην αλλοδαπή, ενεργείται μετά από σύμφωνη γνώμη και του ιδίου.

4. Μετάθεση υπαλλήλου από Οργάνωση σε άλλη Οργάνωση, ενεργείται εφόσον συμφωνούν οι δύο Οργανώσεις. Στην περίπτωση αυτή, αναγνωρίζεται η προϋπηρεσία που είχε ο υπάλληλο, στην Οργάνωση από την οποία μετατέθηκε.

5. Προκειμένου περί συζύγων που υπηρετούν σε Οργανώσεις που εδρεύουν σε διαφορετικές πόλεις, η μετάθεση του ενός από τους δύο στην Οργάνωση που υπηρετεί ο άλλος ή σε Οργάνωση μέσα στον ίδιο νομό, ενεργείται μετά από αίτηση των συζύγων, εφόσον συμφωνούν οι ενδιαφερόμενες Οργανώσεις.

6. Οι μετατιθέμενοι υπάλληλοι οφείλουν να μεταβαίνουν αμέσως στις νέες τους θέσεις. Στην εντολή της μετάθεσής τους, ανάλογα με την απόσταση και τα μέσα συγκοινωνίας ορίζεται η αναγκαία προθεσμία, για μετάβαση στη νέα θέση, μετά την παρέλευσή της οποίας και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη κύρωση, περικόπτονται υποχρεωτικά οι αποδοχές του υπαλλήλου με εντολή του προέδρου του Δ.Σ.

7. Με απόφαση του Δ.Σ. καθορίζονται τα έξοδα μετακίνησης και εγκατάστασης του μετατιθεμένου. Έξοδα μετακίνησης και εγκατάστασης δεν δικαιούνται όσοι μετατίθενται με αίτησή τους.

Άρθρο 44

Απόσπαση

1. Η Οργάνωση με απόφαση του Δ.Σ. και μετά από γνώμη του Υ.Σ., για κάλυψη προσωρινών αναγκών της, μπορεί να αποσπά υπαλλήλους από την κεντρική υπηρεσία στην περιφερειακή, καθώς επίσης και σε άλλη Οργάνωση, εφόσον της ζητηθεί, για την κάλυψη των αναγκών των δυο Οργανώσεων.

2. Η απόσπαση διαρκεί για όσο χρόνο εκτελείται το συγκεκριμένο έργο.

3. Σε όσους αποσπώνται εκτός της έδρας που είναι τοποθετημένοι, καταβάλλονται τα οδοιπορικά έξοδα και οι εκτός έδρας αποζημιώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

4. Απόσπαση του ίδιου υπαλλήλου δεν μπορεί να γίνει πριν περάσει ένας χρόνος

από τη λήξη της προηγούμενης.

5. Οι αποσπάσεις πρέπει να γίνονται λαμβανομένων υπόψη των προσωπικών και οικογενειακών αναγκών των εργαζομένων.

Άρθρο 45

Μετάταξη

1. Τακτικός υπάλληλος ο οποίος κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στην Οργάνωση απέκτησε τα προσόντα ανώτερης κατηγορίας, μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. και ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου να μεταταγεί σε άλλη κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα αφού προηγουμένως:

- α) Υποβάλει σχετική προς τούτο αίτηση.
- β) Υπάρχει κενή οργανική θέση στην άλλη κατηγορία.
- γ) Έχει διετή τουλάχιστον υπηρεσία στην Οργάνωση.

2. Εφόσον εκκρεμούν αιτήσεις για μετάταξη υπαλλήλων που απέκτησαν τα τυπικά προσόντα για μετάταξη σε άλλη κατηγορία προσωπικού και εφόσον το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες, προσλήψεις προσωπικού στην κατηγορία που θέλου να μεταταγούν δεν γίνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 46

Σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης

1. Για κάθε μόνιμο υπάλληλο της Οργάνωσης καθώς και για τους υπαλλήλους που τελούν σε δοκιμαστική θητεία, συντάσσεται κάθε χρόνο έκθεση αξιολόγησης για την υπηρεσιακή κατάσταση και απόδοσή τους. Τα όργανα που συντάσσουν τις εκθέσεις αξιολόγησης, ο τύπος, το περιεχόμενο, ο τρόπος σύνταξής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. μετά από γνώμη του Υ.Σ. Τα πραγματικά στοιχεία του κρινόμενου υπαλλήλου καταχωρούνται από τον ίδιο ενυπόγραφα.

2. Ο συντάκτης της έκθεσης αξιολόγησης εκθέτει με αντικειμενικότητα και αίσθημα ευθύνης την κατά συνείδηση γνώμη του για τον κρινόμενο υπάλληλο. Η γνώμη του πρέπει να απορρέει από γεγονότα αντικειμενικά ακριβή και όχι από απλές υπόνοιες ανεύθυνες εισηγήσεις, σχόλια ή πληροφορίες ούτε από μεμονωμένα και τυχαία ή ασήμαντα περιστατικά. Τα ουσιαστικά προσόντα τα οποία πρέπει απαραίτητα να αξιολογούνται είναι: α) η υπηρεσιακή κατάρτιση και το υπηρεσιακό ενδιαφέρον, β) η ποιτική και ποσοτική απόδοση, γ) πρωτοβουλία και διοικητική ικανότητα και δ) συνεργασία και συμπεριφορά.

3. Κάθε έκθεση αξιολόγησης γνωστοποιείται υποχρεωτικά στον κρινόμενο υπάλληλο με έγγραφο.

4. Υπάλληλος που θεωρεί την κρίση δυσμενή, δικαιούται μέσα σε δέκα ημέρες από την παραπάνω γνωστοποίηση να υποβάλει αίτηση αναθεώρησης προς το Υ.Σ., εφόσον προβλέπεται η λειτουργία τέτοιου Συμβουλίου στην οργάνωση, διαφορετικά στο Δ.Σ.

Άρθρο 47

Αργία

1. Με απόφαση του Δ.Σ. και ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού Συμβουλίου, ο

υπάλληλος μπορεί να τεθεί σε αργία:

α) Αν υπάρχει εκκρεμής κατ' αυτού πειθαρχική δίκη ή ποινική για λόγους που αφορούν την υπηρεσία.

β) Όταν επιβάλλεται τούτο για τη διαφύλαξη των συμφερόντων της Οργάνωσης.

2. Η διάρκεια της κατάστασης αργίας μπορεί να διαρκέσει το πολύ τρεις μήνες. Κατά το διάστημα αυτό ο υπάλληλος λαμβάνει το ήμισυ (1/2) των αποδοχών του.

3. Αν ο υπάλληλος απαλλαγεί τελεσίδικα από κάθε κατηγορία, του αποδίδονται οι κρατηθείσες αποδοχές. Με απόφαση του Δ.Σ. μπορεί να αποδοθεί το ποσό που παρακρατήθηκε, αν ο υπάλληλος τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη της οριστικής απόλυσης.

4. Ο χρόνος της αργίας δεν υπολογίζεται για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη για 4 χρόνια. Σε περίπτωση απαλλαγής από κάθε κατηγορία, ο χρόνος της αργίας προσμετράται για βαθμολογική και μισθολογική προαγωγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 48

Ανακοίνωση μεταβολών

Οι μεταβολές της κατάστασης του προσωπικού γνωστοποιούνται σε κάθε ενδιαφερόμενο από την αρμόδια υπηρεσία κάθε Οργάνωσης.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

(ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Άρθρο 49

Έννοια Πειθαρχικού αδικήματος

1. Κάθε υπαίτια και καταλογιστή παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος ή ασυμβίβαστη με την ιδιότητα συνεταιριστικού υπαλλήλου συμπεριφορά ή ηθελημένη βλάβη των συμφερόντων της οργάνωσης, αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αυτού.

Το υπηρεσιακό καθήκον προσδιορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, το καταστατικό και τους κανονισμούς λειτουργίας της οργάνωσης και τις αποφάσεις και εγκυκλίους των οργάνων της Οργάνωσης.

2. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι ενδεικτικά:

α) Η κατά την υπηρεσία διάπραξη οποιασδήποτε αξιόποινης πράξης.

β) Η εκτός υπηρεσίας διάπραξη οποιουδήποτε από τα πλημμελήματα που προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ. 6 του Κανονισμού αυτού.

γ) Η απαίτηση και παραλαβή δώρων, ή αμοιβών, ή πάσης φύσεως ωφελημάτων, ή και αναλόγων υποσχέσεων από τους συναλλασσόμενους με την Οργάνωση και από πρόσωπα των οποίων ο υπάλληλος διαχειρίζεται ή πρόκειται να διαχειρισθεί τις υποθέσεις.

δ) Η χρησιμοποίηση της ιδιότητας του υπαλλήλου της οργάνωσης για εξυπηρέτηση ιδιωτικού συμφέροντος.

ε) Η αδικαιολόγητη απουσία, ή κατ' εξακολούθηση βραδεία προσέλευση, ή πρόωγη αποχώρηση καθώς και η κατά τη διάρκεια της εργασίας απασχόληση με έργο άσχετο από την υπηρεσία.

στ) Η αμέλεια και η πλημμελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση της οφειλόμενης υπηρεσίας.

ζ) Η απείθεια στις εντολές ή τις οδηγίες των Προϊσταμένων, καθώς και η άρνηση ή η παράγκυση εκτέλεσης εργασίας.

η) Η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας.

θ) Η απρεπής συμπεριφορά του υπαλλήλου προς τους συναδέλφους του, τους συναίματους ή τους συναλλασσόμενους με την Οργάνωση.

ι) Η παράβαση των διατάξεων των παρ. 1, 2, 3 του άρθρου 28 του παρόντος κανονισμού.

ια) Η γραπτή ή προφορική δημόσια κριτική πράξεων της Διοίκησης με εκφράσεις οι οποίες αποδεικνύουν έλλειψη σεβασμού ή με σκόπιμη χρήση αβάσιμων επιχειρημάτων.

ιβ) Η άμεση ή διαμέσου τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία της Οργάνωσης.

ιγ) Η από προϊστάμενο - κριτή σύνταξη έκθεσης ουσιαστικών προσόντων χωρίς την επιβαλλόμενη αμεροληψία και αντικειμενικότητα, με αποτέλεσμα η έκθεση να μην αποδίδει την πραγματική υπηρεσιακή συμπεριφορά και ποιότητα του κρινόμενου υπαλλήλου, καθώς και η μη έγκαιρη κατάρτιση των εκθέσεων.

ιδ) Η λόγω ασυνήθους χρήσεως φθορά ή εγκατάλειψη ή παράνομη χρήση πράγματος που ανήκει στην Οργάνωση.

ιε) Η παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό ή άλλους ειδικούς νόμους.

Άρθρο 50

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από το Δ.Σ. και είναι:

α) Η γραπτή επίπληξη.

β) Πρόστιμο μέχρι τις αποδοχές ένα μήνα.

γ) Υποχρεωτική αποχή από την εργασία (προσωρινή απόλυση) μέχρι τρεις (3) μήνες με στέρηση αποδοχών, ο χρόνος της οποίας δεν θεωρείται ως χρόνος υπηρεσίας στην Οργάνωση. Η προσωρινή απόλυση αρχίζει δύο μέρες μετά την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης στον τιμωρούμενο.

δ) Οριστική απόλυση.

2. Οι πειθαρχικές ποινές της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος κατά δίκαιη κρίση. Οι ποινές προσωρινής απόλυσης και οριστικής επιβάλλονται στον υπάλληλο για σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις έντονης και αντιπειθαρχικής συμπεριφοράς, η οποία διατάραξε ή μπορεί να διαταράξει τη συνεργασία στις σχέσεις του προσωπικού, την πειθαρχία και την εύρυθμη λειτουργία της Οργάνωσης.

3. Η υποτροπή θεωρείται σαν ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση για την επιβολή ποινής.

Άρθρο 51

Όργανο άσκησης πειθαρχικού ελέγχου

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των υπαλλήλων κρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Οργάνωσης μετά από γνώμη του Υ.Σ. εφόσον λειτουργεί στην Οργάνωση, το οποίο και επιβάλλει τις ποινές.

2. Ο τιμωρηθείς υπάλληλος μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά της πειθαρχικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Οργάνωσης εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 15 ημερών, εάν η επιβληθείσα σ' αυτόν πειθαρχική ποινή είναι μεγαλύτερη του προστίμου των αποδοχών ενός μηνός. Η προσφυγή ασκείται ενώπιον του Εποπτικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

3. Οι αποφάσεις σε πειθαρχικές υποθέσεις πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένες και λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

4. Πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλλουν, ποινή βαρύτερη από την προσωρινή απόλυση τριών μηνών συμπεριλαμβανομένης, δεν έχουν ισχύ και δεν εκτελούνται εάν δεν τύχουν προηγουμένως της εγκρίσεως του Πενταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου που λειτουργεί στην ΠΑΣΕΓΕΣ.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από:

α. Τον Πρόεδρο του Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ αναπληρούμενο από τον Αντιπρόεδρο, ως Πρόεδρο.

β. Ένα μέλος του Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ.

γ. Τον Δ/ντή της Δ/σης Αγροτικού Συνεργατισμού των Ομαδικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Γεωργίας, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του.

δ. Ένα ελεγκτή του Σώματος Ελεγκτών των Συν/κών Οργανώσεων που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Σώματος, με τον αναπληρωτή του. Μέχρι να λειτουργήσει το Σώμα Ελεγκτών, μετέχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο ο Δ/ντής της Δ/σης Γεωργικών Συν/σμών της ΑΤΕ αναπληρούμενος από το νόμιμο αναπληρωτή του.

ε. Ένα εκπρόσωπο της ΟΣΕΓΟ που ορίζεται από αυτή με τον αναπληρωτή του.

5. Το πειθαρχικό όργανο μπορεί να παραπέμψει σε ανάκριση ή να καλέσει απευθείας σε απολογία τον εγκαλούμενο. Την ανάκριση για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα ενεργεί τακτικός υπάλληλος της Οργάνωσης ίσου ή ανώτερου βαθμού με τον εγκαλούμενο, ο οποίος ορίζεται από το όργανο που ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο. Εάν δεν υπάρχει τέτοιος υπάλληλος, ίσου ή ανώτερου βαθμού, τότε ορίζεται υπάλληλος από τη δευτεροβάθμια οργάνωση, μετά από αίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Οργάνωσης που ανήκει ο εγκαλούμενος.

6. Το Συμβούλιο καλείται σε συνεδρίαση ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του, η οποία κοινοποιείται στα μέλη του πριν από πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες και περιλαμβάνει τα θέματα που θα συζητηθούν.

7. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την περιέλευση της υπόθεσης στην ΠΑΣΕΓΕΣ, ορίζει με πράξη του, Εισηγητή ένα από τα μέλη του Συμβουλίου, το οποίο υποχρεούται, μέσα σε δέκα το πολύ ημέρες να μελετήσει την υπόθεση και να καταρτίσει γι' αυτή γραπτή εισήγηση στο Συμβούλιο.

8. Το Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τέσσερα (4) μέλη. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

9. Οι δαπάνες λειτουργίας του Συμβουλίου βαρύνουν την ΠΑΣΕΓΕΣ.

Αρθρο 52

Εγγυήσεις εγκαλούμενου

1. Πριν από την επιβολή οποιασδήποτε ποινής καλείται ο υπάλληλος εγγράφως σε απολογία ενώπιον του αρμοδίου για την επιβολή της ποινής οργάνου.

2. Στο έγγραφο της κλήσης σε απολογία, που επιδίδεται με απόδειξη στον υπάλληλο πριν από οκτώ τουλάχιστον ημέρες, πρέπει να περιέχεται η αποδιδόμενη σε αυτόν κατηγορία κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο.

3. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η επίδοση της κλήσης σε απολογία προσωπικά στον υπάλληλο, κοινοποιείται στη διεύθυνση της κατοικίας του που έχει δηλώσει και στην περίπτωση που ο τόπος διαμονής του είναι άγνωστος, η κλήση προς απολογία θυροκολλάται στο κατάστημα της υπηρεσίας που υπηρετεί.

Αν ο υπάλληλος δεν απολογηθεί εγγράφως μέσα στην προθεσμία που ορίζει η κλήση δεν κωλύεται η έκδοση απόφασης.

4. Πριν από την απολογία του ο υπάλληλος δικαιούται να λάβει γνώση της δικογραφίας που σχηματίστηκε σε βάρος του.

5. Ο υπάλληλος δικαιούται να παραστεί αυτοπροσώπως ενώπιον του Πειθαρχικού οργάνου.

6. Εάν η ποινή επιβληθεί από το Δ.Σ. της Οργάνωσης ή από άλλο όργανο που έχει οριστεί από τούτο, επιτρέπεται αίτηση αναθεώρησης ενώπιον του Εποπτικού Συμβουλίου, η οποία ασκείται μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από της επομένης της γνωστοποίησης της ποινής που επιβλήθηκε.

7. Κατά των αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου με τις οποίες επιβάλλονται οι ποινές της προσωρινής και της οριστικής απόλυσης, επιτρέπεται αίτηση αναθεώρησης ενώπιον του Συμβουλίου που έχει συσταθεί στην ΠΑΣΕΓΕΣ η οποία ασκείται μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από της επομένης της γνωστοποίησης της ποινής που επιβλήθηκε.

8. Η εμπρόθεσμη άσκηση της αίτησης αναθεώρησης αναστέλλει την εκτέλεση της ποινής.

9. Η απόφαση του αρμοδίου πειθαρχικού οργάνου δεν μπορεί να χειροτερεύει τη θέση του εγκαλούμενου.

Αρθρο 53

Πειθαρχική απόφαση και εκτέλεση αυτής

1. Το πειθαρχικό όργανο εκτιμά κατά την κρίση του τα αποδεικτικά στοιχεία και εκδίδει απόφαση η οποία πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

2. Η πειθαρχική απόφαση κοινοποιείται στον κριθέντα και στην αρμόδια υπηρεσία της Οργάνωσης και μετά την τελεσιδικία της καταχωρίζεται στο ατομικό μητρώο του υπαλλήλου.

Αρθρο 54

Εξάλειψη του αξιολογίου

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται δύο (2) χρόνια μετά τη διαπίστωσή τους ή πέντε (5) χρόνια μετά τη διάπραξή τους.

2. Η παραγραφή πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεση άλλου πειθαρχικού παραπτώματος με σκοπό την απόκρυψή του ή τη ματαίωση της πειθαρχικής δίωξης.

3. Πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν την τέλεση του χρόνου παραγραφής του σαν ποινικού αδικήματος. Στις περιπτώσεις αυτές, οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας, αποτελούν λόγο διακοπής της παρα-

γραφής του πειθαρχικού παραπτώματος.

4. Μετά παρέλευση τριετίας για τις ποινές της γραπτής επίπληξης και πενταετίας για τις άλλες ποινές πλην της οριστικής απόλυσης και αν ο υπάλληλος δεν τιμωρήθηκε εκ νέου οι ποινές διαγράφονται από το μητρώο του.

Άρθρο 55

Σχέση της πειθαρχικής με την ποινική δίκη

1. Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη δίκη, και δεν αναστέλλεται από την ύπαρξη άλλης.

2. Το πειθαρχικό όργανο, με αιτιολογημένη απόφαση μπορεί να αναστείλει την πειθαρχική δίκη. Η απόφαση αυτή, για αναστολή της πειθαρχικής δίκης, μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε.

3. Αν εκδοθεί τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση, μετά την πειθαρχική απόφαση η πειθαρχική δίωξη επαναλαμβάνεται αν έχει εκδοθεί απαλλακτική πειθαρχική απόφαση ή αν δικαιολογείται οριστική απόλυση του υπαλλήλου. Αν εκδοθεί τελεσίδικη αθωωτική ποινική απόφαση, η πειθαρχική δίκη επαναλαμβάνεται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.

4. Το δικαίωμα για επανάληψη της πειθαρχικής δίκης, παραγράφεται μετά δύο χρόνια από το κατέστη αμετάκλητη η ποινική απόφαση.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Άρθρο 56

Λόγοι λύσης της υπαλληλικής σχέσης.

Η υπαλληλική σχέση λύεται:

- α) Με τον θάνατο του υπαλλήλου.
- β) Με την αποδοχή της παραίτησης του υπαλλήλου.
- γ) Με την απόλυση.
- δ) Με την έκπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ - ΑΠΟΛΥΣΗ - ΕΚΠΤΩΣΗ

Άρθρο 57

Παράιτηση

1. Ο Υπάλληλος Οργάνωσης δικαιούται να παραιτηθεί. Η παραίτηση πρέπει να είναι ρητή, χωρίς όρο ή αίρεση ή προθεσμία και υποβάλλεται εγγράφως.

Η υπαλληλική σχέση λύεται μόνο μετά την έγγραφη κοινοποίηση της αποδοχής της παραίτησης από το Δ.Σ. ή το αρμόδιο όργανο, η οποία πρέπει να γίνει υποχρεωτικά μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της παραίτησης.

2. Εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, μπορεί το Δ.Σ. της οργάνωσης ή το αρμόδιο όργανο, να δηλώσει εγγράφως προς τον υπάλληλο που υπέβαλε παραίτηση, ότι αναβάλλει την αποδοχή της μέχρι ένα μήνα για λόγους

υπηρεσιακής ανάγκης και μέχρι τρεις μήνες σε περίπτωση που ο υπάλληλος έχει διαχείριση ή αν πιθανολογείται έναρξη ποινικής ή πειθαρχικής δίχης κατ' αυτού.

3. Η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αυτοδικαίως, δεκτή, μετά την πάροδο ενός μηνός από την υποβολή της. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού μετά την πάροδο των προβλεπόμενων προθεσμιών.

4. Ο υπάλληλος μπορεί να ανακαλέσει την παραίτησή του μέχρι την αποδοχή της.

5. Η παραίτηση θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε, εάν κατά την υποβολή της εκκρεμούσε, ποινική δίχη σε βαθμό κακουργήματος ή πλημμελήματος από τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 παρ. 5, 6 του κανονισμού αυτού ή πειθαρχική δίωξη, ή η ποινική δίχη ή η πειθαρχική δίωξη άρχισε πριν από την αποδοχή της.

6. Ο υπάλληλος που παραιτήθηκε δικαίούται αποζημίωσης, εφόσον προβλέπεται από τις διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας.

Άρθρο 58

1. Η σχέση εργασίας λύεται:

- α. Αυτοδικαίως με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας που ορίζεται το 65ο έτος.
- β. Αυτοδικαίως με τη συμπλήρωση 35ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.
- γ. Λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας.
- δ. Λόγω επιβολής της ποινής της οριστικής απόλυσης.

2. Η σωματική ή πνευματική ανικανότητα που αποκλείει την άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, διαπιστώνεται από δημόσιο νοσηλευτικό ίδρυμα ή το ΙΚΑ.

3. Ο υπάλληλος απολύεται εάν κριθεί τρεις συνεχείς φορές μη προακτέος.

4. Στους απολυμένους υπαλλήλους καταβάλλεται αποζημίωση, εφόσον προβλέπεται καταβολή της από διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας και σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι διατάξεις αυτές.

Άρθρο 59

Έκπτωση

1. Ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως από την υπηρεσία, αν καταδικάστηκε με τελεσίδικη απόφαση, σε κάθειρξη ή ποινή φυλακίσεως ανώτερης του έτους, η οποία συνεπάγεται τις αποστερήσεις των άρθρων 59 - 61 του Ποινικού Κώδικα.

2. Η έκπτωση επέρχεται από τη στιγμή που η καταδικαστική απόφαση γίνει τελεσίδικη.

3. Το Δ.Σ. ή το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο, εκδίδει διαπιστωτική πράξη για την έκπτωση.

4. Ο υπάλληλος που εξέπεσε δεν μπορεί να επανέλθει στην υπηρεσία της Οργάνωσης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 60

Κατάταξη θέσεων και προσωπικού

1. Οι τακτικοί υπάλληλοι που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του κανονισμού αυτού κατατάσσονται αυτοδίκαια στους βαθμούς Δ, Γ, Β και Α κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16, σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας στην Οργάνωση και τα χρόνια προϋπηρεσίας που έχει αναγνωρίσει ή θα αναγνωρίσει κατά τις κείμενες διατάξεις, ο υπάλληλος. Μεταξύ ομοιοβάθμων υπαλλήλων προηγούνται οι κατέχοντες πτυχίο Ανωτάτης Σχολής.

2. Για την κατάταξη, στους πιο πάνω βαθμούς, του υπαλλήλου, δεν υπολογίζεται ο χρόνος: α) της αργίας που επήλθε λόγω ποινικής δίωξης, β) της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντά του, γ) ο χρόνος της προσωρινής παύσης, δ) ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών και ε) εφόσον κρίθηκε στάσιμος ο χρόνος στασιμότητας και για μία διετία από της επιβολής της.

3. Επιτρέπεται ο διορισμός σε θέσεις της κατηγορίας Υ.Ε. απολυτηριούχων Δημοτικού Σχολείου εφόσον έχουν αποφοιτήσει μέχρι και το έτος 1980.

4. Όσοι υπηρετούν στην Οργάνωση κατά τη δημοσίευση του παρόντος κανονισμού και δεν είναι κάτοχοι απολυτηρίου τίτλου Υ.Ε. κατατάσσονται στην κατηγορία αυτή.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργούνται, σύμφωνα με το Νόμο 1541/85 (αρ. 72 παρ. 2), ο Νόμος 1859/1944 και το Β.Δ. 23/30.7.1946, όπως τροποποιήθηκαν. Οι διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 1859/1944 και του άρθρου 3 του Β.Δ. 23/30.7.1946 εξακολουθούν να ισχύουν.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Αθήνα 17 Οκτωβρίου 1990

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Γεωργίας

Μ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Εργασίας

ΑΡ. ΚΑΛΑΤΖΑΚΟΣ

Σ Ε Κ Ε
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έτος ιδρύσεως 1947

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ - Πανεπιστημίου 6

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ με πλήρεις εγκαταστάσεις και εξοπλισμό

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Μ. Ασίας 1

ΚΑΒΑΛΑ - Δαγκλή 22

ΞΑΝΘΗ - Περιοχή Πετεινού

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ: 13 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών,
2 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και Α.Ε. ΝΕΣΤΟΣ - Εάνθη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Δρχ. 1.127.174.206

Η ΣΕΚΕ διαθέτει ιδιόκτητες καπναποθήκες με τεχνικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό χωρητικότητας άνω των 15.000 τόννων και δυναμικό υπηρεσιακό μηχανισμό ικανό να διακινήσει με επιτυχία άνω των 20.000 τόννων καπνών.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31.12.1990

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:

Ακίνητα - εγκαταστάσεις - εξοπλισμός	589.699.459
Συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις	281.266.635
Εμπορεύματα - Προϊόντα - υλικά	3.035.055.458
Απαιτήσεις εν γένει	1.170.611.036
Χρεώγραφα - Μετοχές	16.804.988
Ταμείο - Καταθέσεις στις Τράπεζες	41.174.636

ΠΑΘΗΤΙΚΟ:

Κεφάλαιο Μετοχικό και Αποθεματικά	1.127.174.206
Προβλέψεις αποζημιώσεων προσ. κλπ.	48.744.390
Υποχρεώσεις εν γένει	3.631.287.609

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

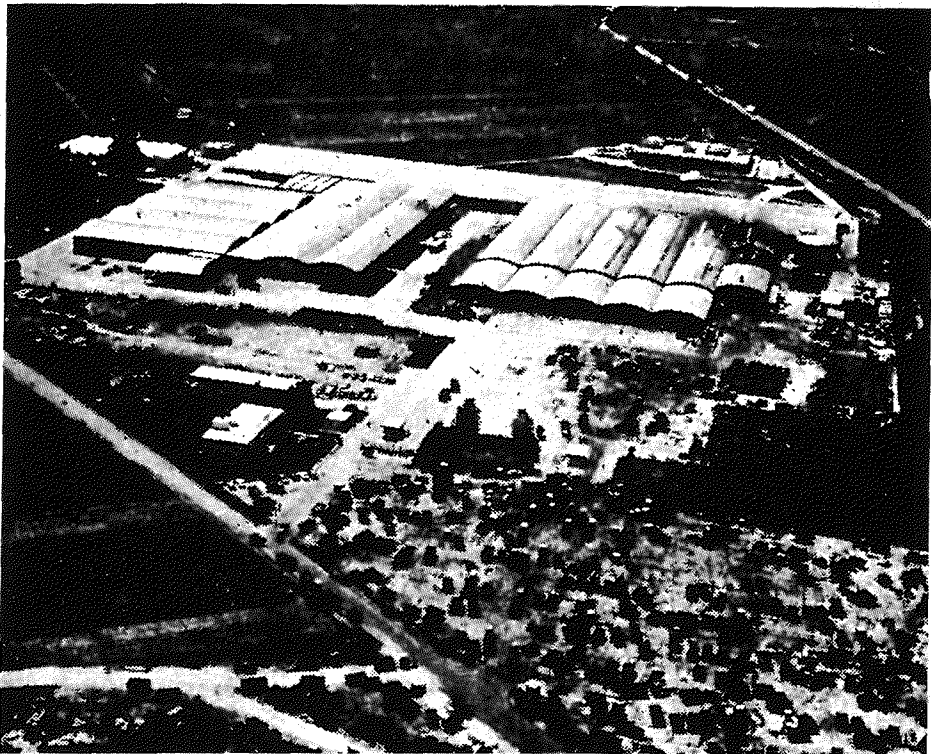
Συνολικός κύκλος εργασιών	5.043.396.939
Συνολικά έσοδα	1.640.987.982
Συνολικά έξοδα διαχειρίσεως - αποσβέσεις	1.335.703.064
Καθαρά κέρδη	305.289.919

ΣΕΒΑ Θ ΑΒΕ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΘΡΑΚΗΣ

Ξάνθη: Καραολή 79 — Αθήνα Λ. Ριανκούρ 64)

- ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ το εισόδημα των αγροτών.
- ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ποιότητα στον καταναλωτή.
- ΔΙΝΕΙ εργασία στους ανθρώπους της ακριτικής περιοχής.
- ΒΟΗΘΑ την εθνική οικονομία.
- ΣΤΗΡΙΖΕΙ τη συνεταιριστική ανάπτυξη.

«SINETERISTIKI PORIA»

COOPERATIVE REVIEW

Published by the «FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY»,
25 Koumoundourou Str., 104 37 Athens Greece.

CONTENTS OF No 23/1991

	Page
* B. S. Trichos: The Disengagement of the Agrigultural Bank from Cooperative Enterprises	129
* C.L. Papageorgiou: The Need of a Strategy for the Greek Agricultural Cooperatives	135
* Z. Dimitriadi - C. Oustapassidis : The Implementation of Systems of Personnel Evaluation, Incentives and Salaries in Greek Agricultural Cooperatives and Enterprises	143
* Our views	159
* New Books	165
* Obituaries: Fotini Th. Tzortzaki	170
* 20 Years from Th. Tzortzakis' deth	171
* Agricultural and cooperative news	173
* Rules applying to the personnel of Agricultural Cooperatives (last part)	179

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τριμηνια έκδοση του Επιστημονικού - Ιδεολογικού Σωματείου
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφεία: Κουμουνδούρου 25 (4ος όροφος) Αθήνα 10437 (τηλ. 5247.162)

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού

Υπεύθυνος κατά νόμο: Κώστας Παπαγεωργίου, Θησέως 10, Μαρούσι
151.24 - Αθήνα - Τηλ. 8027.807

Συντακτ. Επιτροπή: Β. Δημητριάδου - Π. Καλδής - Κ. Παπαγεωργίου

Εισφορές 1991 : Για Νομικά Πρόσωπα δρχ. 2.500. Για άτομα δρχ. 1.500

Εμβάσματα: Στον Ταμία κ. Νικ. Πατρίκιο, οδός Καλλιρόης 12
Αθήνα 117.43 (τηλ. 9226.777)

Τυπογραφείο: Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. 5233.965

Κυκλοφορία 28.11.1991

PRIMA

11111

γεύση
στη ζωή!

 ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΛΩΝ ΣΥΜΕΤΑΡΕΤΙΚΩΝ ΕΝΩΣΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΑΛΩΝ ΤΥΠΟΤΕΣ

ΑΦΗΣΤΕ ΣΕ ΜΑΣ ΤΟ... «ΜΠΑΛΑΚΙ»

Σήμερα δείτε το παιχνίδι της αγοράς με τα μάτια ενός παίκτη του γκολφ.

Από τη μια μεριά εσείς, από την άλλη οι ανταγωνιστές σας και στη μέση το σημείο πωλήσεων που είναι έτοιμο να δεχτεί το μπαλάκι του νικητή.

Ακόμα, φανταστείτε ότι «μπαλάκι» είναι το προϊόν σας, το κύρος σας και γιατί όχι όλη η διαφημιστική εργασία που απαιτείται.

Λοιπόν;

Πώς σκέπτεστε να αξιοποιήσετε το μπαλάκι;

Θα παίξετε μόνοι σας;

Θα το εμπιστευθείτε οπουδήποτε;

ή θα συνεργαστείτε μαζί μας;

Εμείς, αναλαμβάνουμε να το στείλουμε εκεί ακριβώς που χρειάζεται.

Στην επιτυχία!

ΣΥΝΕΔΙΑ Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΣΤΑΔΙΟΥ 10, ΑΘΗΝΑ 105 64 ΤΗΛ: 3232 147 - 3225 563 - 3231 963 - 3225 880 FAX: 3225 522